ورکه مینه

عبدالباري جهاني

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

وړاکه مینه

عبدالباري جهاني

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وړکې مېنې له دې چاپ څخه
د کاپي کولو حقوق د صحاف په نشراتي مؤسسې اړه لري

د کتاب پېژندنه:

د کتاب نوم	: وړکه مېنه
ویناوال	: عبدالباري جهاني
لومړی چاپ	: ۱۳۶۷ لمریز کال - ژمی
دويم چاپ	: ۱۳۷۶ لمریز کال - ژمی
د چاپ ځای	: پېښور
د چاپ شمېر	: زر توکه
ډیزاین/کمپوز	: اسیاسافټ
کمپوزر	: حفيظ الله
خپرونکې	: صحاف نشراتي مؤسسه

Published by:

Sahaf Book Pulishing Institution

Quetta

1997

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

اهداء

د بزم او رزم د نیمګړو ترانو دا وړه مجموعه د پښتو ژبې هغو شاعرانو ته اهداء کوم چې تقدیر محکوم پیدا کړي، واکمنانو یې پر خوله مُهرونه وهلي او زمان یې قلمونه زولانه کړیدي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

شمیر	عنوان	مخ
۱.	د پژواک صاحب سریزه	۱
۲.	جهاني ته د محمدابراهیم عطائي شعر	۲
۳.	د پوهاند ډاکتر حبیب الله تږي سریزه	٦
۴.	د ښاغلي حبیب الله رفیع سریزه	۱۱
۵.	ورکه مینه	۱۹
٦.	پردیس پسرلی	۲٦
۷.	اعتراف	۳۲
۸.	دغه زما غیور اولس دی	۳۸
۹.	سبا	۴۹
۱۰.	زنار	۵۱
۱۱.	وایه شین آسمانه!	۵۴
۱۲.	خرنګه هلمنده!	۵۹
۱۳.	خزان	٦۲
۱۴.	د تاشکند لور	٦٦
۱۵.	ګروبه کلا	۷۰
۱٦.	زمان	۷۵
۱۷.	شاعر	۸۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

شمیر	عنوان	مخ
۱۸.	پیرمغان	۸۷
۱۹.	زه شاهدوم	۸۹
۲۰.	زه به شهید یم	۹۷
۲۱.	ژوند	۱۰۱
۲۲.	اوښکې	۱۰۳
۲۳.	ښکلا	۱۰۵
۲۴.	مرګ	۱۰۷
۲۵.	زما شعر	۱۰۹
۲٦.	پښېمانه به سې	۱۱۲
۲۷.	بغاوت	۱۱۵
۲۸.	بیده خیالونه	۱۱۹
۲۹.	زما خزان	۱۲۱
۳۰.	د سیند لور	۱۲۴
۳۱.	هېره مستي	۱۲٦
۳۲.	زما کندهاره!	۱۳۰
۳۳.	د هستۍ قبر	۱۳۴
۳۴.	پردی انګړ	۱۳٦
۳۵.	ایرِ سالارې	۱۳۸
۳٦.	لېونتوب	۱۴۳
۳۷.	تنکۍ غوټۍ	۱۴۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

شمیر	عنوان	مخ
۳۸.	بېگانه	۱۵۰
۳۹.	مه پوښته نسیمه!	۱۵۳
۴۰.	ندرانه	۱۵۸
۴۱.	ګیله من اشناته!	۱۶۱
۴۲.	سُرابي هیله	۱۶۶
۴۳.	هسکه پامیره!	۱۷۲
۴۴.	جنون	۱۷۹
۴۵.	انجام	۱۸۳
۴۶.	خوب وینم عالمه!	۱۸۵
۴۷.	تهمت	۱۹۰
۴۸.	بوډۍ مینه	۱۹۳
۴۹.	ګاونډي ته	۱۹۷
۵۰.	دعوه	۲۰۲
۵۱.	دروغجنه مینه	۲۰۵
۵۲.	رسوا رازونه	۲۰۷
۵۳.	آرزو	۲۰۹
۵۴.	زرغونه کالي	۲۱۱
۵۵.	د پښتانه مینه	۲۱۳
۵۶.	دا کونړ دی	۲۱۷
۵۷.	مات بتان	۲۲۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

هر شاعر لره ځانته يو جهان دی، چې يوازې دی يې جهانبان دی. شعر راز دی. په راز باندې خبرې کول په زړه باندې تجاوز او په روح باندې تېرى دی. زه په شعر باندې تقريظ او انتقاد ګناه ګڼم .
عبدالبارې جهانی يو استعداد دی چې که چېرې زمونږ د اسير محيط د قيد او بند څخه آزاد پاتې شي خپل رازونه به د سپېڅلو پيامونو د شعارونو په څېر جهانيانوته ورسوي، چې د نننی بازارې شعارونو بازار مات کړي. زه ورته دعا کوم چې خدای (ج) او خندا دې ورسره مل وي.

عبدالرحمن پژواک
نوی ډهلي
مارچ ـ ۱۹۸۰

(c) ketabton.com: The Digital Library

جهاني ته!

محمد ابراهيم "عطايي"

۱۳۵۳، دلو، ګرديز

د جـــهـــان د جـــهـــانيـــانو جهانـي تـه!
ورلـــيږم ســـلام پـه مـــيـــنه و بـــاري تـــه!

ستـــا جـــهـــان دی يـــو جـــهـــان د خوشالـــيو
د ښـــکـــلا و د شـــرابـــو د مـــســـتـــيو
هـــنګـامـــــه د لـــيـونتـوب او لـــيـونيـــو
د شـــرابـــــو او نـــڅـــا او ځـــوانـــيـــو

په شـــرابـــو بدمـــســـت ســـوی يـــو آبشـــار دی
يا يـو کـيف دی چـې تـاو ســوی پـــه زنـــار دی"۱"

"۱". د زنار په نوم زما يو شعر ته اشاره ده، چې عطايي صاحب ته اهدأ سوی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

ستا جهان کې هنګامه د خم خپره ده
د توپان او د موجونو ننداره ده
په شرابو د بدمست یاغي څپره ده
یا د مستو ګناهونو خاطره ده

دې جهان ته دې جهان تولـه حیران دی
پرستش ته په سجده یې زما جهان دی

خو:

اوس نو وګوره دې بل مخ د جهان ته
د محیلو خرقه پوشو وسامان ته
د ریاو د فتنو ودې دوران ته
دې سوځونکی د جفاوو تور زندان ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

بـــه خـبـر ســـــه دا جــــهـــان هــم سـتا جهــان دی
هــیـر یـې نـه کـړې مــــرور ځـینـی انســــــان دی

تنکـی مـینـې بـرباد بـړې فــــــنا کـــــیـږي
جـګـــر ســـوزه نابـلـــــــــده نخـا کـیـږي
په ذلـــت کـــــې یـــار لـــــه یاره جـــلا کـــیـږي
زړه تــورونکې او بـــــې درده جـــفـا کـــیـږي

نه سـاقی ســـته، نه شـــراب، نه خـــرابات ســـــته
نــه پوهـــیږو نــه مـــــو لاره د نجـــــات ســـــته

پا یکـــوبي په ســــــر کـوبی"۱" دلـــته بدلـیږي
د خـــوښـی دنیا لـــه یـــو ســـره ورانـیږي
په چـمـن کـې د خـــوښـی ګلان زمـولـیږي
قافـلـــــه د آرزوګانــــو ځــــي بـــاریږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

تریـــح تــاراج د آرزوګانـــــــــو راخـــــور ســــوی
ســــتا پردې جــــهـــان لـــــوی غـــم را نسکور سوی

نو: مــنا دی زمـــونږ د جـــهـــانِ جـــهـــانــی ځوانه
دا دوهــم جـــهـــان جـــلا نه کـــړې لــــه ځانه

"۱". پایکوب او سرکوب زما دوه شعرونه دي چې په دې مجموعه کې لسته.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مقدمه

که زه د جهاني په خاى واىم، نو د دې مجموعې نوم به مې د "رزم او بزم نغمه" ايښى واى، ځــکه پدې مجموعه کې که له يوې خوا د خونړيو جګړو لړزوونکي داستانونه په پوره شور او خوږ بيان شوي او د افغانى خوانانو د سرو لښکرو په سرو وينو سره لاسونه د افغانى سر درو د بازانو له سرو منګولو سره د شاعر د رنګينو خيالونو په قلم د هېواد د پرتمينو غرو د پاسه سره شفق کې نقش شوي دي،

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

نوله بلې خوا شاعر د افغاني جهان رنګينې افسانې هم د تصور په رنګينه دنيا کې تصوير کړي او د افغاني پېغلو سرې منګولې، سره بارخوګان او سرې شونډې يې د سره سالو تر ګل ګون انعکاس لاندې د تخيل په آزاده او بې قيده نړۍ کې کېښکودلې، مچ کړې او زېبښلې دي.

دلته که له يوې خوا د افغاني جنګياليو د تورې خرپ او شرنګ ستايل شوی او د باتور افغان ولس د تورې، زړورتيا، سر تېرى او مېړاني تراني غږول شوي، نو له بلې خوا د ژوند ښښونکو يو غړپ او افغاني رباب زړه وړونکى ترنګ هم په ډېر اوچت شاعرانه اندازکې تصوير شوی او د زړو ميکدو او پښتني تاريخي حجرو کيفيت په ساحرانه الفاظو تازه شوی دی.

دلته که له يوې خوا د افغاني مېړونو پولادی او له

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

هیبته ډکو بدنونو، کړو ورمېږونو، آهنینو متو، ببرو سرونو او لوځو، خو مظبوطو پښو توصیف د شاعر شعرته ډیر اوچت صلابت وربه برخه کړی، نو له بلې خوا د افغاني پېغلو د نازکو اندامونو، هسکو غاړو، سپینو مړوندونو، تورو څنو، بربنډو بدنونو او پستو ورنونو رنګین خیال نوی شانته لذت او غذوبت وربښلی دی.

په دې مجموعه کې له یوې خواله روسي یرغلګرو سره د افغاني شازلمو د خونړیو جنګونو، مضبوطو ډغرو، بې پروا غورځنګونو او د قاطع تاړاکونو له هیبته ډکې سندرې غبرول شوې، نو له بلې خوا د وطن د مستو پېغلو د اتڼونو، نازونو او کرشمو تصویرونه کښل شوي دي.

دلته که شاعر له یوې خوا د بې اسرې یتیمانو سرې سترګې او د بورو میندو د طوفاني اوښکو رانه څاڅکي ژړلي،

(c) ketabton.com: The Digital Library

وركه مبنه

نو له بلې خوايې د ګل د نازکو پاڼو د پاسه د شبنم مرغلين څاڅکي هم نه دي هېر کړي.

شاعر که له يوې خوا د زړو ميکدو له خُمونو، ښايسته ساقي او سازونو،... جامونو او خوږو يارانو او رندانه محفلونو په ياد ساړه اسويلی ايستلي دي، نو له بلې خوا يې د جګړې د ميدان او بمونو، ټانکونو او توپونو او وحشيانه استبداد او ظلمونو د لاسه تودې چيغې هم کړي دي.

که زما دخيال د مرغه وزرونه د زمانې د استبداد ښکاري نه وای زخمي کړی، نو باور دی چې د دغه مجموعې په لوستلو به بيا په پرواز راغلی وای، د هېواد په پرتمينو سردرو، دنګو غرونو، پراخو دښتو، خالي باڼدو، سپېرو کنډوالو، له وېرې او وير نه ډکو ښارونو، خوروورو ولسونو، بې شماره پردېسو به ګرځېدلی وای او د دې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

مجموعې مقدمه به مې د سوز او ساز له سوځنده سندرو او د مينې او درد او هيلو ماتم له رنګينو شعرونو نه جوړه کړې وای.

اما اوس څه چې تيار، هغه د يار

پوهاند ډاکټر حبيب الله تږي

واشنګتن د۱۹۸۸کال د اکتوبر ۱۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مبنه

د لوی خدای ﷻ په نامه

شعر الهام دی، د زړه غږ دی او د وجدان پیغام دی، خو دا شعر له ژوند نه رنګ اخلي او د چاپېریال او ټولنې ازانګه پکښې اورو. د شاعر نظر دقیق او تیز بین وی، ظاهر پسند او ظاهر بین نه وي، د ژوند د رنګونو برداشت په بل ډول کوي او د ژوند د پېښنو پر یادداشت باندې د فن عملیه تر سره کوي او ناتراشلې ناتوړلې یې نه راخلي. شاعر لکه عطار او د شاتو مچۍ له ګلونو نه عطر او عسل جوړوي او یا لکه ماهر طبیب له عادي اوبو نه آب مقطر.

شعر خدایي داد دی، طبیعي او وهبي دی، کسبي او تعلیمي نه دی، له همدې کبله په هره ژبه کې لومړی شعرونه ویل شوی او

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

بیا هغه ته قوانین او قالبونه ټاکل شوي او د بدایعو، صنایعو او ادبي ښېګڼو لټون یې شوی دی. ډېر کسان شته چې د ردیف، قافیې، عروضو، بحورو او ادبي فنونو لوی عالمان، څېړونکی پلټونکي او حتی ټاکونکي دي، خو شاعران نه دي او د شعر لورینه نه ده پرې شوې، البته توك بندي او د یو څو لفظونو نښلول دومره دروند کار نه دی، خو داسې څه په شعر نه شمېرل کېږي او د شعر واقعي مقام نشي تر لاسه کولای، دا هغو مصنوي غمیو ته ورته دي چې خلك اوبلك ډېرکوي، خو د الماسو بریښ، توان او متره پکې نه وي.

شعر په یوه خاص حالت کې د شاعر په ذهن کې غزونې کوي او که شاعر یې همغه وخت و نه لیکي نو د شعر دا بنکار یې له ذهن نه الوزي او بل وخت دا توان ورسره نه وي چې هغه څه بېرته و وایي، نو له دې کبله شعر یو هغه خاص کیفیت دی چې لا تر اوسه یې هم د تعبیر او پېژندنې لپاره الفاظ نشته او تر اوسه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

هم ادیبان او ادبپوهان نه دي توانېدلي چې د شعر لپاره يو کوټلی او ټاکلی تعریف او د دې کیفیت لپاره يو بیانوونکی تعبیر پیدا کړي.

"شعر د خوند لپاره، که شعر د ژوند لپاره؟"

د نقادانو او ادبپوهانو تر مینځ یو تود بحث دی خو زه فکر کوم چې شعر تش د خوند لپاره کومه معنا نه لري، شعر په یو نه یو ډول له ژوند سره اړه لري، خصوصاً په پښتو ژبه کې له هماغه لومړی پیله شعر له ژوند سره څنګ په څنګ راغلی او نه یوازې زمونږ اوسني شاعران د شعر مضمون ته ارزښت ورکوي، بلکه زمونږ کلاسیکو شاعرانو هم مضمون د شعر اساس او پیکر بللی او ښکلي الفاظ یې د هغه رخت او زېور.

د پښتو نازکخیال شاعر کاظم خان شیدا چې شعر یې هم ښکلی مضمون لري او هم ښکلی بافت او الفاظ، له نن نه دوه نیم سوه کاله وړاندې دا موضوع داسې روښانوي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

مـضـمـون د شـعر لـکه پـیــکر وي
دنګین الفاظ يې رخت او زېور وی
ورتــه ضــرور دي دا دواړه توکـــي
پیـکر که هر څو دلربـــاتر وي

تر دې تولو خبرو وروسته اوس راځم "ورکې مېنې" ته او د "ورکې مېنې " دشاعر شعرونو ته، زه داشاعر له پنځلسوشپاړسو کلونو راهیسې پېژنم او پیژندګلوي مې هم د ده د شعر په سر او دده دشعر په اثرورسره شوې ده، دده شعرزما خوښ ؤ،نوځکه مې دی هم خوښ ؤ،ده شعرونه لږویل خوپه دې لږو شعرونوکې به يې خوندونه ډېر وو،ځکه چې ده به هم له موضوع اومضمون سره انصاف کړی ؤ او هم له فن او هنر سره، د ده په شعر کې د مضمون او شکل بافت متناسب، سامعه نواز او روحنواز ؤ او له همدې کبله په کم سن کې د شعر لوړ مقام ته ورسېد او د هېواد د ګوتو په شمېر شاعرانو کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وشمېرل شو.

زه "جهاني" ښيم، عبدالباري جهاني، هغه شاعر چې ښکلو شعرونو به يې هم مشاعرې ښکلې کولې، او هم مجلې او جريدې. د ده پخواني شعرونه د مستۍ او غورځنګونو نه ډک وو او اوسني شعرونه يې د پردېسۍ له سويو ازانګو څخه، خو يو څه چې د ده په شعر کې يې خپل ثبات او ټينګار ساتلی،هغه په هيڅ حال کې مايوسۍ او قنوطيت ته تن نه ورکول دي، نو ځکه د ده د شعر پخوانۍ مستي د قهرمانۍ په مستۍ بدله شوې او هغه وخت يې که په لاسونو دخاورينو جامونو ماتولو کيسې کولې اوس په سوکونو د پولادي ټانکونو ماتو لو کيسې کوي، هغه وخت يې که بغاوت د فکر او ذهن زنځيرونه ماتول اوس يې بغاوت د سره ښکېلاك د ملتونو د ښکېللو او ايللو له زنځيرونو سره په جنګ دی.

ما مخکې وويل چې جهاني زموږ د هېواد په معاصرو شاعرانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

کې د ګوتو په شمېر شاعرانو له ډلې څخه دی، دا شاعرانه مبالغه مه ګڼئ، دا یو حقیقت دی، موږ له ده نه په سن مشران شاعران لرو، خو تر ده ښه او تر ده خواږه شاعران نه دي.

د نور چا نومونه، نه اخلم، دا زه په خپله هم شاعر یم، هم تر ده مشر یم او هم مې د کمیت او شمېر په لحاظ تر ده زیات شعرونه ویلی دي، په دې باب چې له شاعرانه تعلی او تصلف نه تېر شم او د یوه واقعیت بین نقاد او د علم او فن د موازینو په اساس قضاوت وکړم نو په واز کومي وایم چې زما شعرونه سره له دې چې د پښتو ادب ذخیره او زېرمه ده او د کمیت په لحاظ د پښتو ادب په بهیر کې اضافه ګڼل کیږي، خو د کیفیت له مخې کوم نوی او فوق العاده زیاتون نه دی، لکه ماغوندې ډېر نور شاعران هم شته چې په پښتو کې شعرونه وایي خو د "جهاني" له شاعری سره د یوه یوه کس شاعري سیالي کولای شي، نو ځکه باید په زغرده قضاوت

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

وکړم چې: "د جهاني شعر په پښتو ادب کې د شکل او محتوی، او د کیفیت او کمیت له اړخه یو ښه او په زړه پورې زیاتون دی"خو له دې سره ـ سره ده تر اوسه کتاب نه درلود او شعرونه یې په کتابي بڼه نه وو خپاره شوي.

زما سره تل دا هیله وه چې د ده د شعرونو مجموعه د چاپ ګاڼې ته ولوېږي او د هر چا لاس ته ورسېږي. ها تېرې ورځې ښاغلي "غروال" او بیا ده راته وویل چې زه خپل د شعر کتاب چاپوم، ته څه پرې ولیکه! زه دومره خوښ شوم چې له ټول مصروفیت او سرګردانۍ سره ـ سره مې بې اختیاره "ښه" ورته وویل او دا دی په دې څو کرښومې خپله غاړه خلاصه کړه، خو د ده د شعر حق مې ادا نکړای شو.

زه ګران جهاني ته د دې کتاب د خپرېدلو مبارکي ورکوم او زموږ د سپېڅلي جهاد او ادب مینان یې لوستلو ته رابولم او د لوی خدای له دربار نه عاجزانه هیله کوم چې دېر ژر دا"ورکه مینه" په ګډه ومومو او د آزادۍ پر ځای یې د آبادۍ له پاره دی، زه او د

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

هېواد تول دردېدلي شاعران په مینه ـ مینه ترانې ووایو او د خپلې دې سپېڅلې مور د خدمت لپاره ګامونه اوچت کړو، فکرونه سترې کړو، لاسونه تنګاکې کړو او د هجران ترخې شپې مو په خواږه وصال بدلې کړو.

په همدې هیله

د خدای په امـــان
حبیب الله رفیع
پېښور۔ آبدره روډ
۱۳٦۷/۱۰/۱۹هـ ش
۱۹۸۹/۱/۹م

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وركه مېنه

د ژوندون وحشي موجونو
له آشنا مېنې بېل کړی
د زمان ياغي بادونو
بل جهان ته يم راوړی

را ياد يږي مې جونګړه
را ياد يږي يې خيالونه
هسې ليږي راته ښکاري
لکه ورک ستږي خوبونه

نه د چا پر بيدو شونډو
څه مرموزه نغمه ناځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

نــه د چــا لــه پــــتهو سترګــو
د هـــــوس تـرانـــــي پـاڅــي

نـــــه د چــا پر سپینو لیــچو
تـــــوري څـــونې را خـــوري دي
نـه د مـــــړو کـــتو یادونـــــو
ســـپیني کــړې د چــا شـیـې دي

نـــه د چــا پــــردنـګـه غــاړه،
لـــــونګـیـن پـه ورو ـ وروزانـګــــي
نـه مستـــــى د مـسـتـو پـېغـلـو
مـاتــې کـړي دي ګلـــڅانګــې

نه هــغــــه د ســومـا بـــوتـي
نه هـغـه د غــــــرو لمنــــــي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

نــــه اوبنـبه ،نه يــې هـــی هی دی
نـــه کــېږدی دي چـېرته پلــنــې

نه هـغـه وحـشـــــي دښـتــو نــه
نـه خـــاتــول پکـــې غـــوږېـږي
نه شـــيلې نه يې باډاســـکـــې
نـه څـېې پکـــې مــســتـيږي

نـه "خــــوشال" لـه زوره ږغ کـــړه
په ښـکاره چــــې خـوله يې راکړه
نه لـــه بـــختـــه فـــريـــادی دی
چــې مــلــګـرو ورته شـــا کـــړه

نـــه "حـــميد" په شـنه زړګي کـــې
خيـــال د شـونډو دی ساتلـــی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

نــــه فــراق د نـــو خـــطــانــو
کـــــری شـــپـه دی ژړولـــــــی

نــــه مـحـفـل سته د رنـدانــو
نه قــیامت د پایکــــوبـــونـــو
نه د شــــــیخ په لاس عـصا ده
نه فـریاد لــه سرکــوبـونـــو

نــه ځــه زیـری د فـــــردوس دی
نــه هـــــوس د کـــوثـرونـــو
نه ځـه ویـره د ګـنـــاه ستــه
نـه وحـشـت لـه دوږخــونــــو

نــه جــنــون پر خــروښ راغـلـی
نه هــــوښیاره بد مـستي ســته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

نه د عقل لېونتوب دی
نه د بنګو هوښياري سته

دلته اور د ژوندون نسته
د ساړه جهنم کور دی
دلته هر څه ايرې کېږي
د حيات په نامه ګور دی

دلته هر څه سودا کېږي
دلته هر څه بازاري دي
دلته ويني بېګانه دي
دلته مينې ظاهري دي

زما د ځګو غرو سندرې
څوک يې نسي اورېدلای

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

زمـــا زيــــړه پــښتنـــه ژبـــه
دلـــتــه نــه ســي ګرېـــدلای

زه داســـــتان د بــربـــاديـــو
زمــا کـــيـسـې په وينو سرې دي
نـه له ســتوني مــې ږغ وځــې
نــه په ســورکــې زمــزمـی دي

دلـــتـه وژنـــم خــپلـې هيلـــې
بـې لــمبې ســوځــم ويلــيږم
نــه د چـــا د لارې مـــل يــم
نـــــه د چا مــخ تــه بلـــيږم

زمـــا هـغـه جنت پــردی ســو
چـــې مــې حــورې ورســتايلـې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

زمــا هــغـه کـورګـی تـباه ســو
چــې کــیســې بــه مــې کـولــې

هـــا نسیــم لـمـبه ـ لـمبه ســو
چې یــې ویـــنـــې ویـــښـــولــې
هـغه جـــــام لــه زهـرو ډك ســو
چې مـــســتــی یـې پـــاڅـــولــې

زمــا وروسـتـي بـخـري مـړه ســول
زمــا، نــه مــه غـــواړه اورونــه
زمــا ګــونـګـی احساس مـړ سوی
زمــا نــه مــه غــواړئ شـعــرونــه

ویرجینیا

۱ ـ ۱۹۸۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

پردېس پسرلی

لېږي لېږي له هېواده
د پردیو په وطن کې
د اغزیو په کاله کې
زما د هیلو په مدفن کې

له ښایسته پغمانه لېږي
په ساړه شاني سقر کې
راګوښه له کندهاره
په بې مهره پېښور کې

د سخي طبیعت غېږ کې
د شنیلیو په لمن کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

د تنکي نيالګيو خوا کې
يوه شنه غونډې چمن کې

مخامخ کندونه بنكاري
د غروب زرينې وړانګې
برېښوي لانده برګونه
ځلوي د نيالګو څانګې

له لوېدلي لمَره خېژي
سرې شغلې لکه اورونه
ته واغرونو رارهي کړل
د سکروټو درمندونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

لـــيـــرې تـــــرونـــــه را درومـــــــي
د ســـپـــرلـــي نـــازك بـــادونـــــه
ګـــنـــې وربـــخـــې ســــــره اوري
لـــکـــه تـــور مـــات ســـوي غـرونـه

لـکــــه دوه غـلـــيـم ديـــوان چـــي
يـــو لـــه بـــل ســـره خـبـــمـيـــږي
لاس پـه لاس سي، غـيـږ پـه غيږ سي
پـښـي يـې غـره ســـره جـنـګـيـږي

رازوانـه ده تـولـــــي تـــــــــه
يـــو مــــرغـــې خـــپـــاره وزرونـــه
لـه نـازك ســتـونـي رابـــاســـي
د هـوســـه ډك رغـــونـــــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

تــه واناخــــي پــه هــوا کــې
تـه وانـاز کــوي ګـــډېـــړې
د مـلـګـرو غـيـرتـه خـانـدي
هــــوسـیـړي او چـــغـــیـړي

دواړه شـــپـونـکــي پـه مــخ کــې
راروانـــــــي ځــــــو وزې دي
وړی نــس سـره مـــلـــګــري
دوی چـاودلـــي ستړی پـښــــي دي

لــه ويـالـــي اوربـــده کـــيـږي
د کـــــرړيــــو آوازونـــــــه
د ګـــورم سـره مـلـــګـري
د ګـــوجــر درانــه ږغـــونـــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

هر څه وینمه آشنادي
خو پردی راځخه کور دی
رانه لېرې خپله مېنه
رانه ورك د بابا ګور دی

زما پر ښکلي پغمان اوري
له آسمانه آفتونه
سپینې واورې سره لمبه دي
باندې ګرځي تور دودونه

زما له مسته کندهاره
بوی راځي د وحشتونو
شنې ویالې د وینو کوړم دي
ږغ د توپ او د ټانکونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

د کرملین خوروړي سپي به
د پروان پر ترو ګرځي
د نیپالم تنورونه
د پنجشیر پر ترو غورځي

زه به اوس هم لاهو کیږم؟
رانه هیر به وي دردونه؟
د پردیو پسرلي ته
ورلیږمه به شعرونه؟

پېښنور

۱۹۸۴/۳/۳۰

(c) ketabton.com: The Digital Library

اعـــــــتراف

لېـــرې سـئ خیـالونـو له مالېرې سئ
زه لــه خـپـله ځانه بېګـانـــه یمــه
نــه پر ســـر اورونه لګـــولای سـم
نـــه د چــا د شـمعـې پروانــه یمـه

لـــېرې سئ زمـــا هیلو لېونی هیلو
زمـــا سـینه کې ځای د نخـېدو نسته
زه د ځـوانیـمـرګي خوښی کلـی یـم
کـــور کې مې کیسه د اورېدو نسته

نـــور نه د ساقـــي سره آشنا یمــــه
نــه د خــم پـــه طـمـع ورغــلی یـم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

نـه مـې د چاجام په شونډو ایښی دی
نـه د چا په صف ورکــښېـوتــلی یم

نور مـې لـه آوازه مســتي نــــه زېږي
زړه مـې د خـــيالـونـو هديره سوله
نورد چـامـحفـل کـې بلېدای نه سم
مړه سوه د آرزو شمع تيـــــاره سوله

مـه غـــوارئ لـه مانـه فرهادی کیسې
زما په افسانـو کـې شيرينۍ نسته
زه لـه خـپـله رنگه رابـيـل سـوی يم
زمــاپـه بې رنګۍ کې رنګينۍ نسته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

ماته د ګرداب خبرې مه کوئ
زه له توپانو راتښتېدلی يم
ما لا د سيلاب څپې ونه لېدې
زه تشو خوبونو وېرولی يم

مالېده چې زما د ورکتوب ياران
څرنګه زمان د مرګي شومه کړه
زما په ګلو بار بوټي يې لابن کړه
ما يې د ژوندون برخه له کومه کړه

مالېده چې يهوړه د مرګي څپو
ډکه له ژونديو آرمانولړې
ماتې کړې نامردو جلادي لاسو
سپينې د صفااو دالفت کړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

مـا لــيده چي تــورو ځنځيرونوکـــې
پـــورته دردېـدلي آوازونـــه ســـول
ما لـيده چي اوسـپني به مستي سوې
مـــات به پـه وهلو كـې هډونـه سـول

ما ليده چي څـرنـګـه د ژوند په نوم
څوك د مـرګي غـېږې ته ورتللاى سي
څـرنګــه دســـترې آزادى پـــر لار
خپلـــه آزادي قـــربـــانولاى ســـي

مـــا ليده چي مـــاتې ككـــرى سولــې
مـا لـيده چي ورك يې لحـدونـه سول
ما لـيـده چي توى سوې بې ګناه وينې
رنګك د چـا برېتونه او لاسـونـه سول

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

واخیستې جونګړې د توپیان څپو
ړنګ د خلکو کلي او ښارونه سول
سرې لمبې د توپ له سینې والوتې
اور د چا د هیلو جنتونه سول

زه په غړېدلو سترګو غلی وم
زه د جلاد سترګو وېرولی وم
ما د آزادۍ نوم اخیستای نه سو
زه د مرګ له نومه لړزېدلی وم

ما ویله نه چې زما مری به هم
چېرې د قاتل منګولې ونیسي
زماکورګی به هم چېرته خراب کی څوک
زما انګړ به هم ناولې ونیسي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

ما ویله نه چې خزاني سېلۍ
زما د ګلو لښتې رانسکورې کړي
نه چې څه نرۍ څپه یې ووهي
تورې وریځې جوړې باندې سیورۍ کړي

زه د مرګي ببرې دتاړاك وهم
لېرې له ملکونو اړولی یم
زه د ژوند په لټه د خپل کور څخه
دلته د پردو غېرته راغلی یم

مه اورئ، زما افسانې مه اورئ!
پرهېږدئ، نورې زمازمې مه اورئ!
چا چې خپل انګړ بل ته پرې ایښی وي
څئ د هغه چا ترانې مه اورئ!

واشنګتن

۸/ ۱۹۸٤/

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه زماغیوراولس دی

دغه تورې سپينې ږيرې
دا ببر ـ ببر لاسونه
دا سرې سرې دا غټې سترګې
له هيبته ډك مخونه
دا له زوره ډکې موټې
د فولادو مړوندونه
د فولادو په سينو کې
غيرتي ډېرين زړونه
دا زيږې ـ زيږې خبرې
د زمريو آوازونه
په سرونو کې يې شور دی
په سينو کې توپانونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

دا کړې وړې بڅرۍ به
يوه ورځ سره غونډېږي
تر يو ځو جرګو راوروسته
د توپان په دود خروښېږي
د کلو تړي دړي به
بيا په وينو اوبه کېږي
د غليم په بنګلو کې
هلته بل ميوند جوړېږي

جلا لا به را ژوندۍ کي
د اکبر په ميخانو کې
درز به واچوي سينو کې
ډار به واچوي په زړو کې
د خنجر عکس به يوسي
جهانګير ته په جامو کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

د اورنګ شـــراب بـه ورکـــي
د ســرونــو پــه کاســـو کې

دا تــر پښــو لانـــدې قــبــرونــه
دا هــېــر سوي لــحـــدونـــه
هـــر لـــحـــد يې افتـــخار دی
پکــــې پټ دي داســتانــونــه
دا تـــاريـــخ د مـــــېړنـيـــو
د نيـکـــونــو يادګـــارونـــه
هـــره پـــانـــه يې غـيـــرت دی
پـه هـــر بـــاب کې تــوپـــانونه
دا پـــه وينـــو روزل ســــوي
دا لالـــه دا ســـره ګلونـــه
دا د غـــرونـــو لـــوړې څـوکې
پـه لــمـنــو کـــې لعـلـونـــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

یو د بل په غېږ اغوستي
لاړ پر لاړ پېیلي غرونه

دا وطن د عقابانو
دا ځالې ده د بازانو
دا خیبر دی دا شمشاد دی
قتل ګاه د پرنګیانو
دا سر کښېنه دا مغروره
عزرائیل د دښمنانو

هر سیلاب یې بت شکن دی
هره دښته یې میوند دی
د توپانه ډکې ورېځې
هر یو څاڅکی یې هلمند دی
هر وړوکی یې دریا دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

اپـــريـــدي دی کــه مـــومـنـد دی
پکــي غـــورځـــي د پـــلار وينـــه
د مـــېـرويـس نيکـــه پيـــونـد دی

دا ميـونـد ـ ميـونـد دښـــتونـــه
دا هـلـمـند ـ هـلـمـند رودونـــه
لـــه غـــيرتـه ډکـــه مـــيـنـــه
دا اتـــك ـ اتـــك ســـيـنـدونـــه
په څـپــو کـي يـــي رزمـــونـــه
پـــه هـــر مـــوج کـــي سېلابونـه

دا وطـــن د زمـــريـــو
دا هــېــواد بــه آزادېـــــږي
دا د مـــست پښـــتون اولـــس دی
دا پـــه وينـــو کــې غـــورېـــږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

په دې جنګ کې يې پلار مړ دی
چې میدان وینې مستېږي
هيبت پروت دی دې لاسو کې
زولنې ځينې بېرېږي
دا يې زېږی د طغيان دی
لا سبا توپانې کېږي

بيا به ګرم کې بزمونه
بيا به خپل کې دا دښتونه
بيابه سور دستمال تر ملا کي
بيا به تاو کي چنګ بريتونه
له آمو تر آباسينه
سره يو به کي موجونه
کي به ناځي ښکلي پېغلي
سپيني لېچې سره لاسونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مينه

کـــې بـــه ځـــي کـاروان د اوبنـــو
ور آزاد بـــه وي مـــــزلـــونـه
کـــوچـــۍ ښــکلـــې بـــه وراخـلي
تر ســـالــــو لاندې ګامـــونـه

يـــوه ورځ پـــر دغـــــه ځـمکـه
پـــه هـمـــدې تنګـــو دروکـــــې
د آمـــو مـــستـــو څپـــو کـــــې
د اټـک د ســيـــند مـــوجـــو کـې
تـــر هـمـــدغـــه آســمـــان لانـــدې
د هـمـــــدې خـــاورې دښـــتو کې
د بـازانــــو لـــه ځـــالـــيـه
د عـــقـــاب پـه آشــيانـــو کـــې
د پړانـګانـــو پـه کـــورو کـــې
د زمـــريـــو پـــه زانګـــــو کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

د همدي غرونو لمن کي
دغو ورانو خرابو کي

د سکندر لېچي وې ماتې
د چنګېز پر کور ناورين ؤ
د اورنګ خنجر يې پڅ کی
د بابر زړه په غمګين ؤ
د فرنګ توپ يې خاموش کی
د بابا زړه يې لا شين ؤ
هره تيږه يې پامير ؤ
هر لښتی يې آباسين ؤ

دغه شين آسمان شاهد دی
دغه ستورو هم ليدلو
دغه لمر، دغه سپوږمۍ وه
دغه وږمو هم کتلو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

د سبا د جنګ په طمع
مور دا نن لا خرو ښېدلو
د سرونو بازار تود ؤ
مستانه باندې ورتللو

بيا به ګورئ بيا به وينئ
پردې ځمکه قيامونه
زندانونه به ماتېږي
ترې راوځي به مړونه
شخې - شخې به شملې وي
تور ببر - ببر برېتونه
د ملالې د ننګ چيغې
پر دښمن باندې تاختونه
برياليۍ به را روان وي
د نېزو په سر، سرونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

بيا اختر به وي د فتحې
په سرو وينو سره لاسونه
نړوي به سوځوي به
د زاړه دښمن قصرونه
هيبتي ناري به واورئ
لړزوي به آسمانونه

بيا به دا آسمان شاهد وي
زموږ د فتحې د جشنونو
خم به سر په سر تشېږي
د مستانو به جامونو
غليمان به فرارېږي
د ايمل بابا د غرونو

څو چې غرونه وي پر ځمکه
څو سيندونه لا بهېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

څــو مجــمــر د آســمان تــود وي
د جــهــان پــر مــخ ځلـــېږي
څو چې وريځ پر آســمــان ګــرځـي
څــو چې ځاځکـي تـرې توئـېږي
څـــو په نـــوم انســانـيت وي
د بشــر پــه نـــوم يــادېـــږي
د پښــتون قــام به ژونـــدی وي
او هــمـدلــته بـــه اوســـېږي
دغــه زمـــا غـــيور اولـــس دی
دغـــه زمـــا تــوپاني قـــام دی

کابل

۱/۱۹۷۴اګست

(c) ketabton.com: The Digital Library

سبا

ساقي پرون د مستۍ لاپې کړلې
ما د خمار له ترخو شپو ژړله
دوی مستېدل ما د سبا د وېرې
د دوی پر تشو پيمانو ژړله

دوی له طلوع سره فالونه کتل
ما د غروب خونړۍ سترګې ليدې
دوی د جنت په کيسونه مړېدل
ما د دوزخ له کړاوو ژړله

دوی د خيالونو سمندر کې لاهو
ما يې څپو کې نهنګان وليدل
دوی د آرام ساحل غوټې وهلې
ما له سرکښو توپانو ژړله

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

دوی لــه نــوبــتــه رقــیـبـان وایســتـل
په بـربـادۍ یې پـیمـانـې پـورته کـړې
مـا د زخـمـي ښـامـار د قـهر سترګې
لـیدلـې ځـکــه مـې ورو - ورو ژړلـه

ملګـرو زمـا د مـیـخـانو مـلګرو!
زمـا د خـمـونو د جـامــو مـلګرو!
سبا هـوښـیار اوسئ مستي به نه وي
سـاقي بــه نــه وي پایکوبي به نه وي

کابل

۱۹۷۴/ مارچ

(c) ketabton.com: The Digital Library

زنار

ساقي غاره مې راوړي
په زنار يې زينتي که
د ګناه په سېلابو مې
دوږخونه توپاني که

په خمار کې لاهو سوی
په مينا مې آسماني که
د مستيو په بقا کې
دا لندې ژوند را فاني که

ساقي نن مې لاخروب که
سبا هر څه چې پېښيږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

لکه زموږ چې زاهد هیر دی
دده زموږ ګناه هیریږي

راکوه يې چې څښو يې
دا ورستې پیالې د مینې
دا د تاك د زړګي وینه
د شرابو ډکې پیني

دا د نن رندان که نه وه
هم به خم پر خم تشیږي
د زردشت د مذهب اور دی
دا به سر پر سر بلیږی

راکوه يې چې مستیږو
په مستۍ کې مو هستي ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مبنه

مور د موج په اور ژوندي يو
په آرام کې مو نيستي ده

د رندانو په آئين کې
د ساحل غوتې ورې دي
د بحرونو توپانو کې
د اوږدې بقاء څپې دي

د هغو څپو په طمع
د بد مستو حريفي ده
هستي سا زه بد مستي ده
نيستي سوزه پايکوبي ده

کابل

۱۹۷٤ - سپتمبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

وایه شین آسمانه !

وایه شین آسمانه تاکوم بل چېرته لیدلی دی
داسې ارادې چې توپانونه خپلولای سي
داسې اولسونه چې سېلونه ایلولای سي
داسې کلك سوکونه چې ټانکونه اوبولای سي

دغسې سینې چې فلکي سېلاب راګرځوی
دغسې طغیان چې یاغي سوي سېلابونه خوري
دغسې ناره چې اسرافیل ورڅخه وربېږدی
دغسې قیامت چې دوږخونه خوري،اورونه خوري

داسې پهلوان چې د قدرت زولنې وشلوي
طلسم دپېړیو ماتوي لا قانع کېږي نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مه‌نه

پښتو تــه يـــې د قــرن اهريمــن پـــه ننواتــو ځــي
دی لکه زخمي زمـری غـړومبـېـړي آرامېږي نـه

وايه شين آسمانه تا کوم چــېــرتـه اورېدلــې دي
داسې حماسې چې افسانې باندې رنګـيـنـې سي
داسې کلنګي عزم چې هسکې څوکې کوزې کړي
نکل دفرهادچې ترخې شـپې باندې شېرينې سي

کـلـه دې د قــهر چيــغو چت رالــړزولـــی دی؟
اور دانتقام دې د چا ســترګو کـې ليدلی دی؟
داسې څوك لرې چې يې مرمی پښتوته سجده کوي
کله دې د مرګ پر پولـه هم څوك ازمـويلی دی؟

تا کله نـمرود پـخپل انــګار کې سوځولی دی؟
بـل د آزر زوی دی پردې ځمکــه زېـږولی دی؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

دغسې فرعون چې دآسمان په لور لښکرې وړي
تا کله پر ځمکه پرې ايستلی ژړولی دی؟

وايه شين آسمانه! ته هم کله لړزېدلی يې؟
کله د چا غږ له درانه خوبه پاڅولی يې؟
کله دې سېلونه په لمن کې ياغي سوي دي؟
کله د سرکښو تماشې ته کښېنستلی يې؟

کله دې دا غرونه دا لاښونه ازمويلي دي؟
کله دې د قهر خرخښې پکې کتلي دي؟
هره پاڼه توره هر يو کاڼی يې سکروټه وه
بيا دې غوڅ سرونه د سر کښو هم شمېرلي دي؟

ستاخوبه په يادوي چې د لوړو غروپه څوکو کې
څاڅکي يوکېدله ترې نه جوړلوی سېلابونه سول

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

وغورېدې پـر ښې د قدرت بېړۍ يې ډوبـې کړې
تندر سـو، باران سو، توپاني يې کړلېچونه سول

ستا خوبه په يـاد وي د مـلالـې ميوندۍ چيغې
سـتا خـوبـه يادېږي درېدي او تـورپېکۍ کيسې
هير خوبه دې نـه وي چې دا غــرونـه زلـزلې لري
هېـرې خو دې نه سوې لـوګر ۍ اوخيبرۍ کيسې

اوس دې زړه ته لوېږي چې داتورې توپاني پرښې؟
اوس دې زړه ته لوېږي چې داتـورې پولادي دړې؟
ورسي دچاپښوته اوښکې تويې‌کړي سجده وکړي؟
ټينـګې نافـرمانـې دا سـرکښې پنجشېرۍ ترې

وايـه شـين آسمانه! تا کـوم بل چېرته ليدلي دي
داسې اولسـونـه چې سپلونـــه ايلـــولاى سي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مبنه

داسې ارادې چې توپانونه خپلولای سي
داسې کلك سوکونه چې ټانکونه اوبولای سي

کابل

۱۹۸۰- اگست

(c) ketabton.com: The Digital Library

څرنګه هلمنده!

څرنګه هلمنده زموږ د چيغو زور دې وليدی؟
ويښې دې خپې سوې ساړه څاڅکي دې اوروونه سول
مستې دې سوې غاړې د کلونو له خمار څخه
ختم دې خوبونه سول سر کښته دې موجونه سول

واغوستل ژوندیو کفنونه د مرګي په نوم
وښورېدې شنختې را ژوندي مو لحدونه سول
راغی د تاريخ د حوادثو توپانـي بچی
ډک يې د دښمن له ککريو ګړنګونه سول

څرنګه هلمنده دا اولس د ايلېدلو دی؟
څرنګه هلمنده دا توپان د ګرځېدلو دی؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

زوی د حوادثو حوادث یې زېږولي دي
ووایه زمان ته دا رستم د غوزارېدلو دی؟

نه مې درته ویلې چې ژوندي به مړه اورونه سي
څاځکي به یو کېږي ځیني جوړ به سیلابونه سي
یو به سي، راویښ به سي، قوي به سي،رهي به سي
مات به زندانونه سي خپلواك به اولسونه سي

نه مې درته ویلې چې شاهد به آسمانونه وي
ژوند به وي، بری به وي، د فتحې به جشنونه وي
تښتي به، پټېږي به مېلمه او کوربانه رهزن
موږ به یو قاضي به وي د عدل به حکمونه وي

بیا به ته شاهد اهریمن د پرزېدلو یې
بیا به ته شاهد د نمرودانو د سوځلو یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

بیا به د کرملین د سپیو کوکي اوریدلای سي
بیا به ته شاهد د انتقام د اخیستلو یې

بیا به ته شاهد یې چې آزاد به دا دښتونه وي
بیابه ته شاهد یې چې خپل کړي مو داغرونه وي
شپون به وي، شپیلۍ به وي، رمې به وي شنبلۍ به وي
پلنې به کیږدۍ وي پکښې بل به زمونږ اورونه وي

څرنګه هلمنده زمونږ د چیغو زور دې ولیدی
وینې دې خپې سوې ساړه څاڅکی دې اورونه سول
مستې دې سوې غاړې د کلونو د خمار څخه
ختم دې خوبونه سول سرکښه دی موجونه سول

کراچی - ۱۹۸۱/۱۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

خزان

زه هم شور د خرابات وم
زه هم سوځنده لمبه وم
ډېرې اوښکې مې ژوندۍ کړې
زه هم وېښه هنګامه وم

زه هم ژوند وم د بزمونو
زه هم رنګ وم د سازونو
زه هم بنګ د پيمانې وم
ښکلې لار وم د اورونو

ماهم تش کړله خمونه
ماهم مات کړل ګيلاسونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

ما هم نوش د شوندو اورکړ
ماهم توی کړله خالونه

ماهم تاوکړی د چا ځونې
ماهم واخیستی مچکې
ماهم وشکول ګلونه
دوې منګولې مې کړې ډکې

ماهم لوخې کړې پېغلوټې
ماهم وشلول لاړونه
ماهم بنځ کړل ګناهونه
ماهم وکړل اورونه

ماهم سترې میخانې کړې
ماهم سپینې تورې شپې کړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

مستول می ژوندی لاره
ماهم ویښې قافلې کړې

موږ هم ومسل سباته
موږ هم رنګ کړل غروبونه
موږ هم روښې اوږدې شپې کړې
موږ هم تور کړل خلوتونه

موږ هم مستي کړې ګل ځانګې
موږ هم وسپړل ګلونه
موږ هم ویښې ترانې کړې
موږ هم وتخنول زړونه

د هستی مسته بیړی مو
ناګهانه توپانې سوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

د امید فردوسي لاره
شیطاني سوه، دوږخي سوه

وغوتېیو ته موسیخ سول
د خزان وحشي بادونه
په ګلشن کې مو شروع سول
د خر مستو پایکوبونه

سره بلا سوه را نازله
پر صفونو د یارانو
د کمون طاعون تباه کړل
محفلونه د رندانو

کابل - ۱۹۷۹/فبروری

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تاشکند لـــــور

د تـــاشکـــند لـــورې ښـــکلې اوزبکې
پـــه حـــسن حـــورې ښـــايستې ملکې
لـکـــه پـــه ګـلــو پـــوښلې لـښـــته
پـــر مـــلا غبرګـيږى، راپورته کيـږې
ډکـــه لـــه مـــهره، ډکـــه لـــه نـازه
چاتـــه مسکى شې، چـــاتـــه خـنـديږې
لـکـــه پـــه غـــره کې سهارى زرکـه
پـــر لارې درومـې تـــه وانـــځـيږې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

تــه وا رقصـــېـږي، تــه وا ګــډېـږي
تــه وا غـوټۍ يې دا اوس غــوړيــږي

چېــرې بــه زوږ کــې دا ښـکلی حسن؟
پــر چا بــه تاو کـې نـازك لاســونه؟
څـوك به دې زېبېني دا سورکۍ شونډې
څـوك به دې لـځ کـي داسپين ورنونه؟
څـوك بـه دې ستايي داهوسۍ سترګې؟
څـوك بـه دې تاو کي دا تــورې څوڼې
پـر چــا بـه پلـــورې د نـــاز کـتنـې
دا کـــږې وروځــې داستـرګـې بــوڼې
دا نـــرۍ غـــاړه، دا جــګــــه ونـه
دا کــږېدنې پـــــورتـه کــېدنـې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

تــه هم پـوهــېږې چې ښـایسته یې؟
تــه هــم پوهــېږې چې افسانــه یې؟
تــا هــم سوځلي د چــا خـوبــونه؟
تـه هـم اورونـه، تــه هـم لمبه یــې؟

کـاشکــې چې روغ وای ستـا وزرونه
کــاشکــې چې مات وای دا قفسونه
چې الـوتلای، پــورتـــــه کېدلای
چــې پـې کـول دې لــېــرې مزلونه
تــا خـرخــولای، مــا رانیـــولای
د بــورو ســترګــو بیـده نــازونــه
افسـوس چــې نســته د نــجات لارې
بېـځایــه سوځې تــــنها ویلـېږې
ږنــا دې نــه کړل خــپـل خلوتونـه
د څـو نــاکسـو پـر کــور بلــېږې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

کـاشکـې چـې تـله وای چې الواته وای
چـېـرتـه چې زه وای او هلته تـه وای
مــا پوهولای چـــې ښـایـسـتـه یــــې
مـــا درښـودلای چـــې بتخـانــــه یـې

تاشکند

۱۹۸۰- سپتمبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګـــړوبه کلا

په لـويه لارکې د شيلى تــر څنګه
ګـــړوبــه کـلا د تــورو خونوســره
د زمـــانې د ســيلابــونـــو شــاهـد
د شـــوريدلــو ديــوالــونـو ســره

دا لـه پـخـوا څخه هير سوى کورګى
دورکـو ميـنـو داســتانــونـــه لـري
دا د مســتي دا د خمار دنــياګـى
څــه نـــاويلي شان رازونـــه لـري

د پــيمانى د څنډې مـات تــوکرى
د ګـنـاهـونو خــاطــرې يـــــــادوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

تیاره کونجونه یې د رمزپه ژبه
اوس هم سینه کې ولولې پاروي

د دې کلا په هره خونه کې به
سپینې سینې چا لڅې کړې نه وي
د وحشي مینې په بېرحمه حملو
به یې غابنونه پرکښې کښلي نه وي

دلته به هم څه غټو بورو سترګو
د چا له سره عقل وړی نه وي
نازکو ګرمو پستو شونډو به هم
زړه او کوګل ورسوځولی نه وي

داونښتو رااونښتلو زګیروی
د چا احساس لېونی کړی نه دی؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

د لـېـوني هـــــوس بې صبره پنجـو
د چـا ګرېوان هم ورڅيرلـى نـــه دى؟

دلـتـه بـه هـــم تاوده پـاسته ورنونـــه
د چا پــه غـېږکـې لـوبېدلى نه وى؟
سپــوږمـۍ بـه هـم پـه غلي غلي راتلو
د خلکو پټې لـځې کــړى نـه وي؟

د شهوتي تـــوپــان بدمســـته څـپو
د چـــا سينه طغيانـي کړې نـــه ده؟
د غــــلا کتني بـېـرنـــدوکـې مينـه
يـو وار ناڅــاپه ياغـي سوې نـه ده؟

د ځوانۍ بنګ د ساقي سپينو لاسو
لـــه لارې هـــم څوك اړولي نـــه دي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

چا چې خبرې د ګناه کولې
دوی په کټ کټ باندې خندلی نه دی؟

پر بېدو شونډو د مچکو چپاؤ
څوک له خواره خوبه ایستلی نه دي؟
د خوبه ډکې بېرېدلې سترګې
د هوس غېږې ته ورغلي نه دي؟

د دې کلا له هرې رنګې سره
د چا بېباکه هوسونه ښخ دي
د ویلې سویو سوځېدلو شمعو
په شاهدۍ باندې عشقونه ښخ دي

دې کنډواله کې ګناهونه کېدل
د ثوابونو څنځیرونه شلېدل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

څو د جهانــــه بې خبــــرو مســتو
د حسن ښارتـــه تــاړاکونــه وروړل

شپلــه هغسي لابــاړاسکي وهــي
تندر هغســي لا غــړومبېږي ورتــه
د هېرو سويــو لحدونـــو تـــرڅنګ
لا له هغسي زرغــونيــږي ورتـــه

خــو لــه کلا څخه نغـمي نـه راځـي
د پتې ميني زمـــزمي نـــه راځــي

کابــــل

۱۹۷۵/جون

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمان

د ژوندون بیړۍ لاهو ده
د زمان په توپانو کې
د مرموز هدف پر لوري
په ناپایه طغیانو کې

د هستۍ په نوم نیستي ده
د نیستۍ په نوم هستي بې
نابلده یې مسیر دی
ټکرونه خوري تیریږي

هم وحشت لري په غیږ کې
هم پر مینه مین زړونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

د افق خونرېزه ژبه
د طلوع سپين پيغامونه

پکښې هر څه ناروا دي
پکښې هيڅ ناروا نه دي
څه بېړۍ څه يې سفر دی
دا پر کومه خوايې تله دي

څه ناپايه سفرونه
څه ناکامه کاروانونه
د جرس په ماته ژبه
د ژوندون بېده رازونه

څه غروب څه خوني ورانګې
څه آسمان څه تنورونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

څه له اوره ډکې ورېځې
د انګار په زړه کې غرونه

څه د وينو ډکه غېږه
څه ناترسه سوغاتونه
څه خاموشه جلادي وه
څه د قهر درمندونه

څه مستي څه مکېزونه
څه ساقي څه ډك خمونه
څه ګناه څه دوږخونه
څه شېخان څه عذابونه

څه محشر د عشوه ګرو
څه لوخ سوي سپين ورنونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

څـه غمـزې څـه څـوانـې مـینـې
د نــازونــــو چــپــاوونــــه

څــه بیبــاکــه هــوســـونـه
څـه رټلــي پــاك عشقونـــه
څــه ښایستي روښـانــه سـترګي
څه کــاتــه څـه مست رمـزونـه

څــه نــیــمــګـړي آرمـــانـونـه
څــــه د اوښـکـو ســـېلاوونـــه
څـــه نــامراده د غـــم کــــرږې
څــــه بـــد بختـــه مـــنـزلـونه

د ســیــــنو پــه قـــفســـچو کـــې
خـــامـــوش سـوي امـیــدونــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

د لحد په زندانو کې
بيده سوي دي څه زړونه

څه حسنونه ذلته ښخ سول
څه عشقونه تباه کېږي
څه ښايستي سترګې سوې پټې
څه د سوز اوښکې ورکېږي

څه زګېروي د چا له ياده
وچولې د زړه وينې
د چا سپينې ورځې توري
د چا توري شپې سوې سپينې

څه د شور پيمانه زړونه
څه له اوره ډکې وينې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

د احساس ژبې ګونګې سوې
چا سنګسار کړې پاکې مینې

څوك له رازه سره ښخ سول
چا نیمګړي څه ویلي
چا د اوښکو ډکې سترګې
یو وار شاته اړولي

څوك په هر څه باندې پوه سول
چالا هیڅ نه وه لیدلي
چالا څه شکوه کوله
څوك په ډکو زړونو تللي

څومره دلته خندېدلي
د نسیم د غېږ ګلونه
څه غنچې نیمه خوا سوي
څه خزان څه یې بادونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

څومره سترګـــې قـهرېـدلې
څـــومـــره نورې سوی نـمـجنې
څـــه لاسونـــو کـړلـې ورانـــې
د آرزو د ســـومـــاپـــینـــې

څـه مـجنون دښـتونــه پی کـړل
څـه فـرهاد سوري کـړل غـــرونه
څـــه لاسونـه ګـناه کـــار ســـول
څـومـــره وخـــورېدل زړونـــه

څه سکندر څـه لـــیونتوب ؤ
څـــه ســرکـــښــه مـسـت آسونه
څـه تـاړاك څـه پـایــکوبې وه
څـــــه د زغـــرو تـــوپـــانونه

څـه چنګـیـز څـه نـــاتارونـــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

څــه وحــشــت ســوي ښـارونــه
د حســرت په کنډ والــــو کې
پـرې ســـرونـــه مـــات هډونـه

زمـــان هــر څـه ســـره يـــوړل
د آرامــــي نـــړۍ خــولې نــه
د ژونـدون وروستــي پـړاوتــه
د رازونـــو خـــزانــې تـــه

هلتــه هــرڅــه خــاورې کېـږي
هلتــه هــيڅ شـکايت نــســتـه
هــلـتـه تــولــه ســره خــپـل دي
هــلـتــه هيــڅ مـلامـت نسـتـه

کابل - ۱۹۷۷/مارچ

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاعر

چې د وینې نرۍ سترګې
د تیارې شپې کوربه سي
د ډیوې لمبه خاموشه
پرې تیاره ماښامیلمه سي

د ساقي په پیمانه کې
نیښتیځلی اور ختمېږي
د مستۍ له تاوده بزمه
چې خوب حریف ستونېږي

د مینا په وروستۍ او ښکو
چې خمار زړونه او به سي
چې وروستۍ پیالې شرنګېږي
او د کوچ نغمه توده سي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

چې جهان په پټو سترګو
په خیالي تال کې زنګیږي
د خپسې توره غیږه
د رڼا پرسر خپریږي

تر یو لنډه مزلګي وروسته
قافله پر تمبیدو سي
چې ایلچي د سبا راسي
او د نن جنازه یوسي

هلته لیرې په یو کونج کې
نو نرۍ لمبه بلیږي
د هوس له ښکلي ښاره
یو پردیس پکښې اوسیږي

د قلم تر خوله راباسي
د خوږ من زړه فریادونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

د سینې په قبرستــان کې
ښخوي ځواني عشقونه

له ثوابه يې پر هېزدی
له ګناه توبه ګار سوی
هم زاهد ورته په قهر
هم له بزمه چاترټلی

کله روڼې اوښکې
پر نامراده ګرېوان توی کی
نړوي د ژوندون خونې
د قبرونو شنخنتې بوی کی

په دې نرمو - نرمو ګوتو
نړوي د سکوت غرونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

د نازك احساس په تال کې
سوروي نوي سازونه

د رنګین افق په خوله کې
ورکوي د زړګي وینې
د شفق له مخه اخلي
د هوښیارۍ مستۍ پینې

د الله ځانه سره سوځي
په تیاره کې چې ویلېږي
که شاعر نه دی، نو څوك دی
چې زګیروی یې رار سېږي

کابل

۱۹۷۷/ اپریل

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیر مغان

پیرمغان د میخانې په کونج کې
پرون میخووړته ورو ـ ورو، ویله:
دمستۍ جام یې وګرېوان ته توی سو
پاس یې د سترګو تر کونجو کتله

جام د جمشید، خم د سوماکه نه وي
خو دا ویجاړه میکده خو لرو
سپیني سینې بنګک او نڅاکه نه وي
خواره یاران توده نغمه خو لرو

که دا زړې نغمې مو نوې نه کړې
که دا ویجاړې مو آبادې نه کړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

کــــه د غــوټيــو د سپرلو په نـــوم
خـــزانـــي تندي مــو بربادي نه کــړي

نو دا ويجـاړه ميکــده بــه نـــه وي
خــــوا ړه يـــاران تـوده نغمه بـه نه وي

کابل

۱۹۷۵-جون

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه شاهد وم

مابه لیده چې دباغوان په لاس غوټۍ زمولېږې
مابه لیده چې دساقي په لاس خمونه ړنګسول
زه د جامونو د لوټلو شاهد
زه د غوټیو د زمللو شاهد
د میکدې د ورانولو شاهد
ما د دې بڼ د بوټې - بوټې لانبېدل ولیده
ما به سپرلي کې دزاغانو پایکوبونه کتل
ما دنسیم په غېږ کې زېرې دخزان اوریدی
ما د بلبلو ځوانیمرګې نغمې
ماد ګلونو چپاوسوې وږمې
ما د پیمالو ارزوګانو زګېروي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

ماله وحشته رپېدلي زړونه ټول ولېدل
راويښوئ مې ولې؟
راپاڅوئ مې ولې؟
دا رغوئ مې ولې؟

۞ ۞ ۞

ما به لېدل چې د زمان توپان وهلی بېړۍ
د ګردابونو طلاطم کې رنګه بنګه خوځي
د څپو غېږې ته ورځرمه سي ډوبېږی پکښې
د جاله وان له نامرديه څخه
د دې ظالم له بېباکيه څخه
بېړۍ له پرښو سره وجنګېږي
د غرقېدو له وېرې ټوله بېړی وال چيغې کړي
څوک د بېړۍ تياره کونجونو ته له وهمه ځغلي
مال او اولاد هېروي
د ډېوې څنګ ته له قاه قاه سره غابنونه برېښي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

دا جاله وان دی ظالم
زه یې خندا پېژنم
د دې لېوه سره پخوا هم څه آشنا غونډې وم
ماهرڅه ولیده، خو هیڅ مې لاویلي نه دي
زه د بېړۍ د ډوبولو شاهد
زه د توپان د خوځېدلو شاهد
ماله آرام ساحله تېښته لیده
زه په لوی لاس د غرقېدلو شاهد
را وینبوئ مې ولې؟
را پاڅوئ مې ولې؟
دا ږغوئ مې ولې؟

❁ ❁ ❁

ما به لیده چې د غوغا د چوپېدو د پاره
سپیني آبداري توري څه په بې آبۍ سرې کېږي
تر یو څو سووکړو ورو سته څه کمزورې چیغه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

وروستي نفس د زولنو په شرنګهار کې ورك کي
يو لا لهانده زړه آرام غوندې سي
يوه سينه د هديرې په رسم
يوه کوچنوټې قفسچه کې هلته
يو لوی جهان لره مکان پيداکې
يوه نرۍ شانې لمبه تورې تيارې ته درومي
دا بدي سکوت په غبږ کې حرکت ډوبېږي
څوك د ژوندي مرګ په ارزو د ګولۍ لارې څاري
څوك بياد مړه ژوندون بقأته له ايمان تېر سول
زه د زګېروي د چوپولو شاهد
زه د ترټلو د لوټلو شاهد
ماتا ړاکونه چپاوونه ليدل
زه د سرو څاڅکو تويولو شاهد
را وينبوئ مې ولې؟
را پاڅوئ مې ولې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

دا ږغوئ مې ولې؟

❁ ❁ ❁

مابه لیده چې د جلاد په وینو سرو منګولو
ما به لیده چې دلېوانو د څیرلو وهم
خلك د وروروړجنازه نځول
خلك په ډکو ستونو وخندول
ما به لیده چې ځوك د مینې د لړلو په تور
ولې سنګسارسو، ولې ټولو ګناه کار وباله
ما به لیده چې خلکو لوی- لوی ګناهونه ستایل
هرچا چې ښې منګولې سرې کړې قهرمان قبول سو
دلته قاتل قضاته نه کشېږي
دلته چې سر وهي سردار یې بولي
دلته د سرو لاسوپه نوم عبادتونه کېږي
سجده هغو ته ده چې زړونه یې سینو کې نسته
زه بې ګناه ګناهکاران پېژنم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

ما ګناهکاره جنتيان وليدل
زه د پايکوب د سرکوبونو شاهد
زه د قاتل د سرو لاسونو شاهد
چاد منبر پر سر ګناه ستايله
خود ثواب د سنګسارونو شاهد
څوك چې زرګونه قتلوي خلك بيعت ورکوي
هغه چې وينې پاکوي، هغه دوږخ ته درومي
د ګناهونو د تميز پر ميدان
د دې نړۍ د عدالت شاهد يم
راويښوئ مې ولې ؟
راپاڅوئ مې ولې ؟
دا ږغوئ مې ولې ؟

پرېږدئ چې هرڅه په سينه کې ولحد ته يوسم
د شعر ژبه مې ګونګۍ ښه ده پرې سوې ښه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

په سترګو وینم خو چې نه یم ګرېدلی ښه دی
دلته لیدل او کول ښه دي څه ویل کفر دی
په رڼو سترګو ژوندي ډېر اوسېږي
خو څوك چې ژبه لري سر نه لري
دلته لاسونه پرېکېدل ژبې يې هم غوڅې کړي
خو سترګورو هرڅه ولیده ګونګي پاته سوه
زړه ته مې نه لوېږي چې زما د ژبې دوه بخري
د کلو پوړندي تازه کي انګارونه جوړکي
زه د انګار خاموشول نه غواړم
خو د چااور هم بلولای نسم
څوك له بخري د اور طمع لري
زه يې سکروټې لرم ځان په سوزم
پرېږدئ چې وسوځېږم
پرېږدئ چې وکړېږم
چېرته به زه هم د ويلوپه تور

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

د دې لیدنو د ویلو په تور
د ژبورو په دود خپله سزاګۍ ووینم
زما په مرئ باندې به هم د چامنګولې سرې سي
راویښوئ مې ولې ؟
راپاڅوئ مې ولې ؟
دا ږغوئ مې ولې ؟

کابل

۱۹۷۷ - سپتمبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه به شهید یم

ګرانـې یـو ورځ بـه مې د قبر سرته وینې ژاړې
زه به شهید یم رښتیاسوي به وي ټول خوبونه
راته زنګېږې بـه د فکر پـه دریاب کې لاهــو
او دریادېږي بـه نامراده د ځوانـۍ خیالونـه

ما د واده پـه شپـه لاغاړې درتـه خلاصې کړلې
ماویل لنډ دي زمونږ د مینې او خوښـۍ مزلونه
زه د نـاپـایه جنګ لښکر تـه برتي سوی یمه
زه د ګـولۍ لارې ښارمـه، ګولۍ زمـا ګامونـه

درتـه یادېـږي هغـه زمونږ دکلـي ښکلې نـاوې
چـې د رستـم شـهید پر قبر باندې وغورېـده

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

لا يې لاسونـه پـه نکـريـزو لا يې تلي سرې وې
چي بيادبخت لـه بيـده ټالــه ښخــه وغورځېده

درته يــادېږي هغـه بلــه ببـر ســرې کـونــده
چې لېونــی غــوندې به ګرځېده په کلي کـلي
هغه يکړ مجاهد زوی يې چې په بم کې والوت
چي غبـرګې لونې يـې اورونــو دنيـپام سوځلي

زه بـه هم نــن وي کــه سـباوي ديـارانــوسـره
دابدي سکـون پــه غېږ کـې زنګېــدلی يمــه
مابه هم يادکــي يو څو ورځې دمورچل ملګري
نــوربــه يوازې ســتاپر شوندو اوسېدلی يـمه

ګراني زمـا زوی بــه پــه لــمبه دانتقام لويوې
ورتــه بــه وايـې چــې روسـانـو دې دی پلار وژلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

په الاهو بـه يـې تـازه کـې د غـضب اورونــه
څو چې دوږخ کې غلـيمانـو لـره کـوراو کلي

د ابـــا قبرتـه يې راولـــه خالـپوڅـو لـــره
او هره شپه ورتـه کوه د ګوډ غـــازي"۱" نکلونه
چې بـې وطـنه بلـه هيـــڅ ليلاو نـه پيـژني
دوينو څاڅکو ته يې ورکـه ميـوندي اورونـــه

زمادزوی نوم به يا "شېرشاه"يا"خوشالخان"راايږدی
په غوږکې ورکه د"مېرويس" او"احمدشاه"نومونه
چې زما لـه مســـته کندهـاره بې خبره نــــه سي
سنګر،سنګريې هره لويـشت په وينو سره دښتونه

ګرانې يـو ورځ بـه مې د قبر سرته ويـنې ژاړي
زه بـه شهيد يم رشتياسوي بــه وي تول خوبونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

راته زنګیرېږي به د فکر په دریاب کې لاهو
او دریادېږي به نامراده د ځواني خیالونه

کوټه

۱۹۸۸/۱۰/۱۱

---

(۱) ګوړ غازی د کندهار هغه قهرمان مجاهد او پهلوان شهید دی چی په کندهار کې داسې غوټ نسته چې د نوموړي له نوم او کارنامو سره اشنانه وی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژوند

ژوند تلاش دی پر مخ تلــه دی
حــرکــت دی، خـــوځـــېـده دي
د تيـــارو روښـــانـــــــول دي
ســوځـــــيـــده دي ويـلـېده دي

د هستی پـــه مســـته غېږ کـي
د نــېـستيو هــېـــــرول دي
لـه ساړه ساحـلـــه تيښتـه
پـــه تـــوپـــان کـي اوسېـــدل دي

د ژونـدي تـلاش پـــه لار کـــي
ژونـــدی غـــاړي نـــــذرول دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

هرخه - هرخه پرېښودل دي
له سکوته راوتل دي

نه نشه ده نه خمار دی
نه خمونه تشول دي
لحدونه رنګول دي
د محشر برپا کول دي

کابل

۱۹۷۹-جولای

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوښکې

څه تودې تروې اوبه دي
د ګرېوان په لور بهېږي
ابدي سکون ته درومي
له ژوندۍ سترګې بېلېږي

له هر څاڅکي سره مله وي
د مرموز جهان رڼغونه
پر آشنا لارو وراخلي
نابلده قدمونه

د کمزورې دنیا ژبه
د قدرت پښو ته ورلوېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

د احساس بیده نغمه ده
په بانو رږغول کېږي

دا شریکه ګونګی ژبه
هرې سترګې ته آشنا ده
دا د هرې مینې کور دی
دا د هر نفرت غوغا ده

کابل

۱۹۷۹-جولای

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښکلا

چي په زړه د طبعت کي
هنګامه د عشق برپا سي
د قدرت د ناز له بحره
د هنر قطره جلا سي

چي د حسن د بت ګوتي
د اعجاز بربط آغاز کي
زمزمه سي، ترانه سي
اشکاره د جنون راز کی

چي د رباب د خلقتونو
د احسان پر څپو راسي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

په موجونو ګردابو کې
د تحسین ځاځکي پیدا سي

دا شعر سومنات دی
دا کعبه ده د خیالونو
دا بنایست دی دا ښکلا ده
دا سروش د هنرونو

کابل

۱۹۷۹/سپتمبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

مرګ

د سکون په ورکه غېږ کې
د مستيو ډوبېده دي
د عدم پر تيارو لاره
د هستيو ورکېده دي

د کاروان په هر رباط کې
مسافر له پښو پاتېږي
دا نيمګړي سفرونه
بې ثمره شان ختمېږي

څوک د ځمکې زنې کېږي
څوک په اورکې سوځل کېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

څوك پــه مرګ ژونـدي پـاتېـږي
څوك پـه ژونـد له چـــا هـېرېږي

د زمـــان اژدهـــــــا وخــــوري
يـــو لـــړۍ د حـــوادثـــــو
د لحـد پــه نـــامــه پـرې کـــې
يـــو ډولــــــۍ د حـــواد ثـــو

کابل
۱۹۸۰/مارچ

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما شعر

د زمان په هېرو شپو کې
يوه ورکه حادثه ده
د هستۍ په دريابو کې
يوه تړې زمزمه ده

د خمارې مستۍ خروښ دی
د مستۍ د خمار شپه ده
يو ګونګی شانې فرياد دی
يو خاموشه ترانه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مبنه

یو ترتملی اسویلی دی
یو ځپلي خاطره ده
د جنون د اوښکو لاړدی
د باکوس د خم څپه ده

خزاني سرکوب وهلي
ځوانیمرګه هنګامه ده
د یو لیري جرس ږغ دی
نا آشنا غوندې نغمه ده

د مړ ژواندي لمبې کور دی
د بې سازه نغمې شور دی
د شهباز د ماتم رقص
د نیمګړي اوښکی اور دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

د ژوندون پـر بـیـــدو کربنو
یـو کــاروان دی د خیـالـونـــو
د شــاهـد پـه خوله داسـتان دی
د ژونـدیـو تــاراجــــونــو

کابل ،

۱۹۷۹/سپتمبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښېمانه به سې

ګوره ښايستې نجلۍ پښېمانه به سې
خوله تر قيامته څوك خولګۍ نه بولي
دا بې انصافه، دا هېرجن خريدار
پرونۍ ښکلې ناوکۍ نه بولي

څوك يې واوښكوته هم نه ورګوري
هغه کتو کې چې رمزونه نه وي
ځاى يې د شعر په څپو کې نسته
چې د ځوانۍ پکښې موجونه نه وي

کله چې واورې د زمان پر ګوتو
دا د سېليو په شان تېز کلونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

کلـه چــې وغـــوړېـــږي نوې ځوانۍ
او تـا تـه پــاتـې سي خالـي نکلونـه

نـور بــه دې اوښـکـې مــرغـلـرې نه وي
ناز په دې هم څـوك تـوسـولای نه سي
د تــودې غـیـرېـې ګـرمـه مـینـه بــه دې
د چـــا اورونـــه ســړولای نــه ســـي

پر سـورکۍ شونډو به دې ورك تبسُم
زاړه دردونـــه هـیـــرولای نـــه ســـي
د بـانـو غــشـي بــه دې پـخ وي هـلـته
د خـلـکـو زړونـه بـه پـیـیلای نه سي

پـر سـپـیـنـه غـاړه بـه دې توري څوښې
راتــاوېـــدلای زنـګـیـــدلای نـــه ســـي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

د ناڅاپي کتو یادونه به دي
د چا خوبونه ویښولای نه سي

ستا به هم زماپه شان ځواني تېره سي
ستا به هم ما غوندي مستي هېره سي
ته به هم یاد کې د ځوانۍ خوبونه
په ژوندانه به دې هستي هېره سي

ګوره ښایستې نجلۍ پښېمانه به سې
خوله تر قیامته څوك خولګۍ نه بولي
دا بې انصافه، دا هېرجن خریدار
پرونۍ ښکلې ناوکۍ نه بولي

کابل
۱۹۸۰/نومبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

بغاوت

سوځوئ د مینې نښې
هېروئ پردې یادونه
رنګوئ د تقوا خونې
ماتوئ د اور خمونه

رندوئ د زاهد سترګې
ورخراب کئ خلوتونه
پرېکوئ د ساقي ګوتې
چې ونه ویشي جامونه

څځوئ مالګینې اوښکې
لمدوئ د ګرېوان لارې
د ژوندون په رمزچې پوه وي
په هستۍ کې نیستۍ ځاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مبنه

بنخوئ سر کبنې هيلې
سوځوئ د اميد پلونه
ماتوئ د شيطان د اړې
ورانوئ د زاهد خونه

د نړۍ له رنګه تښتئ
په دې رنګ کې دو رنګي ده
اهريمن زيتون په لاس دی
دعدن نګهباني ده

د زقوم د زهرو څاڅکي
د سوما له بوتو څاڅي
نامردي نه ده نوښه ده
په ډك خم کې خمار ناڅي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

خرقه پوش ساقي سنګسار سو
د مینوش زاهد په کور کې
د ګناه سکروټې سوځي
د پرهېز په ساړه اور کې

ځئ ژوندي کفن په ځان کئ
د هستۍ له غوغا تښتئ
د دوږخ لمبو ته ورکئ
دریا لستوني سکښتۍ

دا د پټې مینې شور دی
دا د لڅې ګناه زور دی
دا د رنګې آروز رقص
دا د تونډو اوښکو اور دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

دا بې رقصه پايکوبي ده
دا بې چيغو بغاوت دی
دا بې مېو بد مستي ده
بې کتابه عبادت دی

دا د عقل ليونتوب دی
دا د بنګو هوښياري ده
د ژوندون جنازه اخلي
په کفن کې بد مستي ده

دا د زړه په غوړو واورئ
د مغان د پير وصيت دی
نن يې نوی خبنته کېږدئ
که څه دېر دی که خلوت دی

کابل - ١٩٧٧/جولای

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیده خیالونه

هیر که آشنا بیده خیالو نه هیر که
هیرکه آشنا داویښ خوبونه هیر که
هغې چې رنګی سولې ښخې سولې
د هغو هیلو لحدونه هیر که

خدای‌دی که ترنګ مې له ربابه وځي
زړه مستي مې په نغمه کې نسته
خندا بیده سوه اوښکې ویښې سولې
دځواني‌جوش مې په سینه کې نسته

هغه چې وزمولېدې ورژېدې
هغه غوټې د يادولو نه دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

هغـه چـې زړونـه رغـولای نـه سـي
هغـه نـغـمـې د ږغــولــو نــه دي

زه د خر مستو د سرکوب نيمه خوا
ته رانه اوس هم پـايكـوبـونـه غواړې
زه په ژونـدوني ځوانيمرګ سوم دلته
ته مې پــه وينو كــې اورونه غواړې

زه ســره ابليس پر مـخ وهــلی يـمه
زما څخه هېر سول فـردوسي يادونه
زما څخه مـه غــواړه تــاوده رګونـه
زمـا څـخـه مه غواړه ياغي خيالونه

کراچی

۱۹۸۱/نومبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما خزان

ښکلو منم د زړونو ښکار ته وځئ
خو زما زړه د ښکارولو نه دی
ولاړه مستي،ولاړه ځواني تېره سوه
نور مې احساس د پارېدلو نه دی

تاسې به غواړئ زما په مړه سينه کې
مينه ژوندۍ کړئ پکې شور پيدا کړئ
غواړئ چې زما په دې ساړه نغري کې
سکروټې ولټوئ اور پيدا کړئ

غواړئ چې زه هم د زلميو غوندې
درسره ونځېږم وخنديږم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

غــوارئ دا مـات زړګـی مــې وپــاروئ
درســره ومســـــــــیږم و ګـــډیږم

زما له ربـاب څخه مستي مــه غــوارئ
زما پـــه ترنګ کې د خـــزان افسانــه
زه د امـــان لـــه ښـــاره و کـــوچیدم
زمـا هره اوښکــه د توپان اندیښنـــه

زمــا د ربــاب تــارونــه وینـــې ژاړي
زمـا لــه شـهبازه څخـه اوښـکې اوري
زما په نغمه کې د مرګی زګیـروی دی
زمـا پـر بستر د لـحد سیوری ښـــوري

زه نــابلـده زه لار ورکـــی کــــوچی
دي کـرلیچو نـومــې ځواني ورکه کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

زه د څــو ورکــو خـــاطــرو نــکلـــچي
په دې تیارو کې مې هستي ورکه کړه

نــور د پــاولــیــو شــرنــګهــاري سره
خـــېرن لستونې غـورځولای نه سم
د مرګ غبار مې ژوندی لمر پټ کړی
پـر ځـــنــګــدن یم نـخـېـدلای نــه سم

ښکلو منم د زړونـــو ښکـار تــه وځئ
خــو زمـا زړه د ښـــکـارولـــونـــه دی
ولاړه مسـتـي ولاړه ځواني تـېـره سوه
نـور مـــې احساس د پـارېـدلو نه دی

کابل

۱۹۸۰/سپتمبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سیند لور

یه د سیند لورې غـنم رنګـې نـجلۍ!
مـړ ژواندی زړه مې تخنولای نـه سـې
زه خو دسـپـینو انـــنګو مـیـن یـم
تـه مـې احساس راویـښـولای نـه سې

نـه دې پـر لــنډه زنـــه خــال وهلی
نـه دې پـه غـاړه امـیـلونــه ښـکاري
نــه دې خپړې پـه نکـریـزو ښـکـلـې
نه دې په پښو کـې پایـزیبونه ښکاري

نــه دې پـرشونـډو لـبونـــی تبـسـم
نه دې پـه سـترګو کې رمـزونه وینـم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

نه د نخرو څخه کړه وړه سوې
نه دې د زړکي قدمونه وینم

ته به ښایسته یې لګولې دې دې
د چاد مینې لېوني اورونه
خو زه د غرونو د هوسیو مین
زما یادېږي ښېښتني نازونه

زه ښېښتنې غېږې لوی کړی یمه
زه ښېښتني مینې روزلی یمه
زه سپینو غېږو تمه لوېدلی یمه
زه سپینو لېچو زنګولی یمه

کراچي

۱۹۸۱/نومبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

هېره مستي

مه يادوه تېرې پخوانۍ کيسې
مه يادوه ماته د ځوانۍ کيسې
هېرې د مستۍ کيسې
هېرې مې کړی هېرې سوې
ماچې ببدولې د مستۍ نشې
ما چې وبنباوه خمار په زړونو کې
زه چې د هر بنګ سره همراز ومه
زه چې د هر ترنګ سره شهباز ومه
زه چې د هر شرنګ د سور آغاز ومه
زه چې ورکېدمه د بنکلا سره
زه چې ډوبېدم په ورکو غېږو کې
هېرې مې کړې هېرې سوې
هېرې سولې تېرې سوې
مه يادوه تېرې پخوانۍ کيسې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

مه يادوه ماته د ځوانۍ کيسې
هېرې د مستۍ کيسې
هېرې مې کړې هېرې سوې

*　*　*

زما د سر نوشت په تورو لارو کې
نسته يوه تته د اميد لمبه
ورك يمه،
لاهو يمه!
مه سوځوه ما په دې يادونو کې
مه ډوبوه ما پر دې خيالونو کې
مه مې توسوه په سرابونو کې
پرېږده چې يوازې يم
وسوځم ايره سمه
وخوري د تيارى بنامار
زما د ژوند وروستۍ ورانګې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

پرېږده د ګمنامۍ نېکمرغۍ کيسې
مه يادوه ماته د ځوانۍ کيسې
هېرې د مستۍ کيسې
هېرې مې کړې هېرې سوې
پوه سوم چې دا زما د ژوند وروستی غروب
بله طلوع نه لري
لېرې د خونخوار افق په غېږه کې
مه ښايه و ماته د اميد کرښې
يو وار تېر وتلی يم
ژوند خطا ايستلی يم
غېږ کې د شنو پاڼو يې زموللی يم
نور مې پرهارونه د کتو نه دي
نور مې اسويلي د اورېدو نه دي
خپله آشيانه مې سوځولې ده
خپله مې بېړۍ توپاني کړېده

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

ځان مې د ساحل له آرامۍ څخه
وغور ځاوه لېرې توپانونو کې
ګېر سوم په بې رحمو ګردابونو کې
پرېږده، د زمان نهنګ
پرېږده، دا ظالم صیاد
ورکې کړې د زامې په خرپې کې
زما وروستۍ سلګۍ
نور د جوړېدو نه يم
نور د رغېدو نه يم
مه راکوه ماته ښرابي زېرې
مه يادوه تېرې پخوانۍ کيسې
مه يادوه ماته د ځوانۍ کيسې
هېرې د مستۍ کيسې
هېرې مې کړې، هېرې سوې

کراچی - ۱۹۸۱/نومبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما کندهاره!

زما کندهاره د زمرو وطنه!
زما د سرکښو پښتنو وطنه!
څوک نه یاغي يې صدقه دې سمه
د نافرمانو جنګيالو وطنه!

بیا دې ترنګ توپانی سوی وینم
بیا دې ارغند په مستېدو راغلی
بیا ارغسان دې بیا موچونه وهي
بیا دې هلمند په خروښېدو راغلی

بیا د زړې توري د خرپ یادونه
بیا دې په سترګو کې اورونه وینم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

بیا د "ایوب" سره لښکرې راغلی
بیا د رېدیو داستانونه وینم

لکه چې بیا دې څه یرغل نیت دی
لکه چې بیا دې غورېدو په زړه سو
لکه چې بیا دې څه په زړه کې ګرځي
لکه چې بیا دې خوځېدوته زړه سو

زما کندهاره! د زمرو وطنه!
زما د سرکښو پښتنو وطنه!
خونه یاغي یې صدقه دې سمه
د نافرمانو جنګیالو وطنه!

ستا د پایلوچو تر بګړیو واری
ستا د تېرو تېغونو جنګ وګرځم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

ستا لـه غــرور څـخـه کـاږه تګــونـه
ستـا قهر وګــرځم ســـتاننګ وګـرځم

بيا د "ملالې" ميــونــدی خرخـبـنـه
بيا "تورپېکی" د فرنګ خو نه سوځي
بـيا د بـابا د پاني پــت هنګـامــه
بـيا "شاه محـمـود" اصـفهانونـه سوځي

بيا د "ګرګين" پرکور مرګی مېلمه دی
بـيا د "ميرويس" په نامه وغــورېـدې
بـــيا د "اشرف" د انـتـقام لـمبـه ده
بـيـا دې د قـهر ويــنې وخـوځـېدې

بيـا دې لــمن د شــهـيـدانــو ډکــه
بيا د کوچني غـــازي زانګو زنـګوې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

بيا دې په وريځو کې سېلونه ګرځي
بيا دې په غېږ کې زلزلې وېښوي

زما کندهاره د زمرو وطنه!
زما د سرکښو پښتنو وطنه!
څو نه ياغي يې صدقه دې سمه
د نافرمانو جنګيالو وطنه!

کراچۍ
۱۹۸۱/ډسمبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هستۍ قبر

دا دي راغلل د خزان بادونه ورو-ورو
رژوي مې د ځوانۍ ګلونه ورو-ورو

خود آګاه دخاموشۍ غېږې ته درومي
چې غوغا ته تخنېدل رګونه ورو-ورو

دمرګي قاصد مې غم دمستۍ غواړي
راته ښيي د لحد خوبونه ورو -ورو

چې يې ځاځکی د کوثره سره سيال ؤ
زماني غليم يې وړي خُمونه ورو-ورو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

نن د هوښ له دوږخي سینـــې راوځي
مدهوشۍچې پاڅول خیالونه ورو-ورو

چې ژوندی وه هر نفس پـه نوې هیله
له هغې سینې راځي دودونه ورو-ورو

پر ډیوه مې د تیارې پرتـم راپـرېـووت
پکې اورم د مـــاتم ږغـونه ورو - ورو

لـکه هیره دزاړه قـــبر جنـډی ســـي
هسې هېرسول دمستۍیادونه ورو-ورو

سرنوشت مې غوړولی دمرګ تور دی
پکې شمېرم دهستۍ قبرونه ورو-ورو

کراچی - ۱۹۸۲/جون

(c) ketabton.com: The Digital Library

پردی انګړ

ساقي نن مې په پياله کې جوهر نسته
په ترخو اوبو کې بوی د کوثر نسته

چې د شيخ د سر جنده يې نخوله
برني تازه اورونه محشر نسته

چې توبه يې په طواف کې ماتوله
د هغه انګاري څاڅکي شرر نسته

چې کوګل داوړدو شپو وربانديږ رونۍ ؤ
د هغه يلدا په زړه کې قمر نسته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

یا مې بڼ د ځوانۍ لاښ د خزان لاس کړ
یا د تاك په افسانه کې اثر نسته

یا دې نه دی نیښتېځلي سره بخري
یا په غرپ کې د سکروټو ګذر نسته

پوه سوم- پوه سوم ستا لاسونه کوثري دي
چا ویل چې ستا په خم کې ګوهر نسته

خو مستي وه،که هستي دواړې پردۍسوې
د پردیو په انګړ کې اختر نسته

پېښور

۱۹۸۲/۳/۲۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

اېږ سالاري

ډېر پخوا دي واقع سوي د انګلو نه
دې کيسه باندې اوښتي دي قرنونه

اوسېد له څو لېوان يوه ځنګله کې
ځيرول به يې ځاروي ضعيف ښکارونه

ښخولې يې په نرمو غوښو داړې
راايستل يې له ژونديو سينو زړونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

ګرځېدلای په ځنګله کې چېرته نه سوای
که هوسۍ وې که مرغومي که پسونه

خو هر ګوره مروروه يو له بله
پېښېدل به همېشه پکښې جنګونه

يو د بل د مرګ په طمعه ګرځېدله
لکه مړي سره وکاندي تربرونه

يوه ورځ د ايښ په کور کې سره ټول سول
څو لېوان کاږه منګول تېره غابښونه

د ګيدړ په مشوره سره پخلا سول
سره هېر يې کړل زاړه عداوتونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

پـــه هوس ویشل کېدلې د ښــکار غوښې
لــه مــړوکـېــدو راووتـــل تــېـغـونـــــه

هـم منــګولې هـم يـې ډکې دواړې زامـې
د چا غوړې سوې سږمې د چا برېتونه

د خوښيو، خوشاليــو پـــه مـجــلس کـــې
ايږ ولاړ ســو ښورول يـــې بوڅ غــوړونه

وې: ملګرو! راولاړ سئ غېږ په غېږ ســئ
رانېــژدې سئ ســره ورکـــاندئ لاسونـه

لـکـــه ورونـــه يـــو له بلـه سره خپل سئ
نـور ايـــره کئ د نـــفاق ظــالـــم اورونـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

هر لېوه چې د ایږ غېږې ته نېژدې سو
ایږ یې تاو کړل پر سینه خپل مړوندونه

په کښې کښوبه یې ورمات کړله هډوکې
له سینې به یې را وختل آهونه

هر لېوه سر په خېږو په زګېروی سو
تېرول به یې په پټه خپل دردونه

وروسته ایږ ویل ملګرو کار تمام دی
اوس په کار دی مشر ورور پاخه فکرونه

د مجلس له کونجه ږغ وکړ ګیدړې
سیال دې نسته در خالي سول میدانونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

مبارك دي مشرتوب او پاچهي سه
زموږ دي مات کړل دشمزيو ټينګ هډونه

ته د تخت په نوم نازېږه هوسېږه!
موږ ته جوړ سول په ژوندوني لحدونه

که زموږ خوښه وي که نه وي ته سلطان يې
چلوه پر هديره باندې حکمونه

پېښور

۱۹۸۲/۵/۱۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

لېونتوب

راســـه مـــات کــړه لـېونـتوبـه دا د عـقل تدبیرونه
د عــدن لــه بـــاغـه وځم را نصـــیب کــه دوږخـونه

چـــې د هــوښ قــالب ته لوېـږي دآدم دعدم خښتې
راته ښیـه د نیستۍ لارې چې هستي ده له جـنـونه

چې د عـقل تـرازو دی د ښـکلا د نیستـۍ فـکـر
خدایه مـه کړې را پـه بـرخـه دا بدرنګه تدبـیرونـه

چې ریـا پکښې سوځـېږي چې پرهېزپکې ایره سي
هـغـه سـوی لـړمـون غـوارم هغـه سوځـنده اوورونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

چې تقوا پکې لمبه سي،چې توبه په پکښې بېده سي
پـه ازل کـې مـې آزاد کـه د هوښياروله قانونه

چې خوښي پکښې ژړېږي چې خندېږي پکښې اوښکی
چې حيات پکښې بېدېږي، چې ويښېږي تابوتونه

چې ځواني پکښې رژېږي،چې خزان پکښې غوړېږی
نـا اشنـا سـفر کـومـه نـابلده رباطـونـه

چې داستان مې پکښې ورك سي دژوندون دښواوبدو
پـی کـومـه هغه لارې د مجنون بيا بـاني پلـونه

پېښور

۱۰/۱/اکتوبر/۱۹۸۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

تنکۍ غوټۍ

بنایستي نجلۍ د سرو ګلونو ګېډۍ
ته لا وړه یې لویه سوې نه یې
ستا د ښکلا پردې لا څیرې نه دي
ته لا غوټۍ یې سپرېدلې نه یې

تا لا د سوې مینې سره اوروینه
د چا کوګل کې لګولي نه دي
ستا د نازونو د انکار کرشمو
د خلکو هیلې زوکلولي نه دي

په رېږدېدلي په تبجنه ژبه
چا خپله طمع درښودلې نه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

په لومړی ځل دې په تیاره سینه کې
د مینې شمع لګېدلې نه ده

تا تر بانهو لاندې په مړو کتلو
د څا خوبونه کوچولي نه دي
ستا د راتللو د انتظار ثانیې
څا لیونو غوندې شمېرلي نه دي

ته لا د شمعې ونرۍ وړانګو ته
کرار کرار د لوڅېدلو نه یې
ته لا په غېږ کې ډوبېدلای نه سې
د لوبېدلو د زبېښلو نه یې

ستا کرشمو لا ستا خوبجنې سترګې
د چا پر لوري اړولې نه دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

وركه مينه

پــه نيمــو شپو كــې دې بــيده تــبسم
د خــلــكـو ويـنــې ســوځــولــي نـــه دي

ښــايــستي نـجلۍ د ســرو ګلونو ګېډۍ
تـــه لا وره يـــې لـــويه سوې نــه يې
سـتا د ښــكــلا پـــردې لا څيــري نه دي
تـــه لا غـــوټۍ يــې سپرېدلــې نه يې

تـه بـــه هـم لـويـه سې د طمـع بـه سې
ستا د سـيـنې غــوټۍ بـه وسپړيـــــږي
د وينـو شـپــو د تــيـــرولـــوبـــــه سې
ســـتا د ښــكــلا پـردې بـــه وڅـيـريــږي

پـر نـرۍ شـــونـــډو بـه دې مچې اوري
ستـړې خولــګۍ بـــه خو ځولای نـــه سي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

مـــرمــوز بخري بـــه دې زړه ته توی سي
روح بـه له اوره خـــلاصـــولای نـــه سـي

د ســــورکـی شـونډو پـــه اورونو بـه دې
د چـــا بـــنه زړه کـــې ويـــنـې وســوځـېږي
د شـــرم لاس بـه کـړي له سترګـو لـيـرې
وريـښـمـيـنـه غـېږه بـــه دې وغـــوړيـږي

د پټ انـــګار د ســرېـــدو پـه خـــاطر
بـــه درنـــــه هېر سـي د ګناه يـــادونـــه
نــــازك زړګـــی بـــه دې ټـوپونه وهــي
دربـانـدي ګـرځي بـــه پـردي لاسـونـــه

تـــه بـه هـنـم کـــله د مـاشـومـو پـه څېر
پـه تودو اوښـکـو کې مسکی سي چـېـرته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

لــوځـــه بـــه لـویـږې د هـوس مـخی ته
لــه خـپله ځـــانه به پـردۍ سې چــیرتــه

تـــا بــه هــم وسـوځـې د مینې لــــمبې
ته بـــه هـــم یـادکـــې بـیگانــه نومونه
ته به هـم ډیـرې تــورې شپـې کـړې رونې
او ســـتا پــه یـــاد بـــه سې حرام خوبونه

بنـایســـتې نــجلـۍ د سرو گـلونو کیډۍ
تــه لا وړه یـــې لویـــــه سـوې نه یـــې
ســـتا د بنـکلا پــردې لاخیــرې نـــه دي
تــه لا غـــوټۍ یې سپړیـــدلې نـــه یې

پیښور
۱۹۸۳/۱/۱۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

بېګانه

د نا اشنا ستوري ګونګې اوښکه یم
رغړم ځلېږمه ورکېږم چېرته
لکه د هېرو کیسو ورك نومونه
له زړونو وځمه هېرېږم چېرته

د یوه لېرې غره د تیږو تر منځ
یوه غوټۍ یم غوړېدلې یمه
نه د اوربل نه د ګرېوان په طمع
نه د چا ستر ګو پېژندلې یمه

زه د هستۍ د کهکشان پر لمن
نا پېژندلی نا لیدلی ستوری

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

د یوې لېرې نابلدې درې
پر یوه پاڼ باندې لوېدلی سیوری

زه د حیات د آسمانونو څاڅکی
ژوندی دریاب ته رالوېدلی یمه
یوې څپې یوه لحظه اخیستی
وروسته له ځانه پردی سوی یمه

د پردي سیل سره الوتی مرغه
د بل په خوښه وزرونه وهم
د سوز ناري مې بېګانه دي دلته
ځکه پرخوله باندې مهرونه وهم

زه یو کیسه د لېوني پر ژبه
د چا غوږو ته رسېدلې یمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مينه

چـــامـــي پـــرلـوري راکـتـــلي نـــه دي
چا لــه نـاکـــامـــه اوريدلــي يـمــه

د ناآشنا ستـرګـی ګـونګی اوښکه يم
رغـــړم، ځليږمـــه ورکـيـږم چــيـــرتـه
لکـــه د هـيـرو کـيـسـو ورك نـــومونه
لـه زړونـــو وځـمـــــه هيريږم چيرتـه

دنمار

۱۹۸۳/۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

مه پوښته نسیمه!

مه پوښته نسیمه،زما د غرونو څوکې مه پوښته
تیرې یې درد منې دي
مه ښوروه ونې، د ګل بوټو څخه لېرې سه!
څانګې یې خوږ منې دي
ته به دغوټیو سپرېدلو ته راغلی یې
ته دارغوان ومچولوته راغلی یې
ته دنسترن وبویولوته راغلی‌یې
ته به د شاعر زړه تخنولوته راغلی‌یې
نه، نه تېروتلی یې
ته، نه غولېدلی یې
داهغه چمن نه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

داهغه وطن نه دی
داهغه ګلشن نه دی
بڼ نه دی، خُتن نه دی
دلته لېونتوب توپاني سويدی
دلته کې وحشت لیونی‌سویدی
دلته اهریمن راپرېوتلی‌دی
دلته جنازې دي ،هدیرې دی،لحدونه دي
ساندې دي، مرګونه دي
هېرې دي له خلکو،که مستی‌دي که نازونه دي
اوښکې دي، غمونه دي
ګروبې کنډوالې دي،لېونتوب سوي ښارونه دي
ډزې دي، توپونه دي
بم دی، تنوزونه دي
اور دی، دو رخونه دي
آخ دی فریادونه دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

چيغې دي، وحشت دی،ورکې ميندېاولادونه دي
وينې دي، اورونه دي
مه پوښته نسيمه،زمادغرونوڅوکې مه پوښته
تيرې يې دردمنې دي
مه ښوروه ونې، د ګل بوټو څخه لېرې سه!
څانګې يې خوږ منې دي

*　*　*

ورو ځه، په قراره ځه، د غرونو په لمنو کې
خوږ به دې ځنګونه سي
ستا د ارغوان ترلېمه وينې خوځېدلی دي
رنګ به دې لاسونه سي
ستا د ګل سرخ پر لمن وينې ټوکېدلي دي
ورك به دې مزلونه سي
مه ورځه نسيمه، د کېږدی پر لورې مه ورځه!
مرګ پکې کرلی دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

وركه مبنه

مه غواړه شرنگی له امېلونو له پاولیونه
ژوند پکې سوځلی دی
نورې نه کېږدیستنه،نه دنیمې شپې اورونه ستنه
نه سپینې سپوږمۍته چادنازکیسې رمزونه ستنه
نه ستا هر کلي ته شنه باغونه، چمنونه ستنه
نه د دنگو پېغلو پر نرۍ غاړو لاړونه ستنه
هر څه سوځېدلي دي
هر څه زمولېدلي دي
هر څه نړېدلي دي
ډوبې دي د ژوند د حرکت بېړۍ
ورکې دي د ځوانو ارمانو لړۍ
ماتې دي د مینې د الفت کړۍ
هېره ده د عشق او پیوستون نړۍ
تاته نه کوربه ستنه نه سلام ته څوك درتللای سي
نه دې نسترن ته نه غاټول ته خندیدلا سي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

نه خوږ منې پېښې ستا پر لمنو نڅېدلای سي
نه دا ماتې لیچې په اتڼ کې غورځېدلای سي
مه پوښته نسیمه،زماد غرونو څوکې مه پوښته!
تیرې یې درد منې دي
مه ښوروه ونې له ګل بوټوڅخه لېرې سه !
څانګې یې خوږمنې دی

واشنګټن

۱۹۸٤/٤

(c) ketabton.com: The Digital Library

نذرانه

هر څه درپرېږدمه د جانان خبرې مه کوه
ما د اور خلیل ته د ایمان خبرې مه کوه

زه دمرګك په طمع د ژوندون په لارو ګرځمه
سر چې نذرانه سو د تاوان خبرې مه کوه

ما ته په تقدیر کې د خزان زنۍ په برخه سو
نورې د بهار او د بوستان خبرې مه کوه

زما یې د ځوانۍ د ګلو پاڼې رژولې دي
هیر که د انامرده د باغوان خبرې مه کوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مه‌نه

ما د ښو اوبدونه لاسونه پر سر کړيدي
ما ته د ملك او د شيطان خبرې مه کوه

تا چې د جنون په نامه جورې زولنې کړلې
عقل لېونی سو د زندان خبرې مه کوه

ما يې د فردوس دکوثر جام په دو وهلی دی
ما ته د دنيادسو دو زيان خبرې مه کوه

ما په وينو سترګو ستا خوبونه دلته راسادل
پرې مې رده زاهده د آسمان خبرې مه کوه

زه د لېونتوب لپاره هسې پلمه غوارمه
ما ته د مجنون او د بيابان خبرې مه کوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

زه لکــه حباب د اوربده ژوند سره آشنا نه یم
ما ته د سېلونــو او تــوپان خبرې مه کوه

واشنګتن

۱۹۸٤/٤

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګیله من اشنا ته!

دا شعر د حبیب الله رفیع د "اورونو اوویرنو" د کتاب او د هغه د رالیږلې ګیلې په ځواب کې لیکل سویدي.

زړه تــــه راتـــیره ګیله منـــــه آشـنا!
ستاله خوږو - خـــوږو ګـــیلــو وګـرځم
ستالـــه سـپېځلـو اسویلیو قـربـان
ستالـــه ویـــرجنـو تـــرانو وګـرځم

ستـا د "اورونو او ویـرونـــو" بـــهیـر
زه ســوځـــولی، ژړولـــی یمــــــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

ستا د تــودو ويرجنـــو چيغـو آواز
لــه درانــه خـــوبـــه پـاڅولي يمه

تـــه بـــاوري يې چې دا سرې ويني به
نـن کـه سبـاوي چـيرتـه رنګك راوړي
د آزادۍ د نـــاوې لاس بـــه سره کا
د مستۍ بزم بــه پــه شرنـګك راوړي

مـــا د هلمند سره د حـــال پـه ژبـــه
کيسې د فتحې د جـــشـــونـــو کـړې
مـايــې ليدلي دي ياغي خـوبـونـــه
مـــا سلسلې د تعبيرونـــــو کـــړې

ته وايې مه غـوارئ لـه مـانه مســتي
ژونـدی جهـــان دی تـــوپانــو ځپلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

ستا څخه هېر دی د پایزیب شرنګهار
وحشي لښکرو دې کورګی وهلی

ما له پخوا دا خزاني قافلې
د خپل ژوندون پر منزل واړولې
هېر مې کړل ټوله د ځوانی یادونه
هیلې مې هم ټولې نابنادې سولې

زه یو ناکامه نابلده سفر
د پردو غېږې ته راوړی یمه
دلته پوښتنه د دردونو نسته
زه بې دردیو ګونګی کړی یمه

زما د احساس په تال کې ورکې نغمې
د دې محفل د اورېدلو نه دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

زمـا د ګونګې ژبــې خاموشې چيغې
دلـتـه د چـا د پــوهــېدلــو نـه دي

دلته يــوې رېښتونې کرېـکې سره
د تــزويــرونــو جهــان وخـوځــېــږي
چابـــه لا سترګــې رپــولې نـه وي
دلته زرګــونـــې اوښکـــې وبهــېږي

زه يو پردېس يـو نــاامـيــده شاعر
زمــا اسويلي د اورېــدلـــونـــه دي
زه د نصيب ښـکاري ويشتلې مرغه
نــور مـــې وزر د الـــوتـلـو نـه دي

زمـا د خيـــالـونـو نـرۍ ونـړېـده
نه "جهانـي" نه يې جـهان پـاتـه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

زما د آرزو پسرلی ورژېدی
نه یې نسیم نه یې باغوان پاته دی

واشنګټن

۳ - ۱۹۸۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

سُرابي هيله

يه زما لېونی خوبه!
يه زما غرځنی مينې!
يه زما کوثري خياله!
يه زما اورنی وينې!

يه زما سُرابي هيلو!
يه نيمګړو اميدونو!
يه پر ورکور باطونو!
هېرو سويو ارمانونو!

يه زما د خوب له ذامه!
خوځېدلو هوسونو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

یــه زمــا د خـــیال لــه غــېږې!
ورکــوســـویــو جـنــتــونــو!

یــه زمــا لــه مــاشــوم لاســـــه!
الــوتلو مـــرغـکـــــیـــو!
یه زمـا خـــوږې پــایــمـــالـي!
ســوځـېدلـــو بــد مــســتــیــو

یــه زمــا د فــکـــر ســیــنده!
یـــه زمــــا د نـــظــــم اوره!
یــه د ژونـــد ورکــــه ســاحلــه!
د هــوښــیــــارۍ مستۍ کــوره!

یـــه زمـــا سـېرابـــې تــنـدي!
یــه زمـــا سُرابـي جـــامـــــه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

د بې هوښه عقل خياله!
له اغازه تر انجامه!

يه زما فرهادي منډو!
يه زما ميني شيريني!
د قسمت هېره سينه کې
خوځېدلي توديويني

زما ياغي مستو خيالونو!
يو وار زړه ته راستانه سئ
زما خوږو ورکو خوبونو!
بيا پر سترګو مېلمانه سئ

يو وار بيامې ورلاهو کئ
د خيالي کوثر څپوته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

زما د خضر سمندر ته
زما نامرادو اند پښنو ته

یو وار بیا مې په سینه کې
د خوانۍ لمبه تازه کئ
یوه مسته ایښه غوارم
نور مې ژوند لمبه لمبه کئ

یو وار بیا مې شېخ ته یوسئ
د ګناه زرګونې پانې
د سنګسار میدان ته راوړئ
د بې هوښه قسمت کانې

ماته مه وایه نصیبه!
چې رښتیا مې سول خوبونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

ماته مه راوړه نسیمه!
زمولیدلي سوغاتونه

ماته مه ښایه آسمانه!
ستا له قهره سوځېدلي
ستا یاغي سیلاب وهلي
ستا خوني توپان وژلي

زه رښتیا یم کړولی
زه خیالونه درنه غواړم
زه له وینو سترګو ژاړم
زه خوبونه درنه غواړم

دا د عقل ځنځیر واخله!
لېونی آزادي راکړه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

که احسان د ژوندانه دی
دا خیرات دې نیمه خوا کړه!

ویر جینا

۸ ۱۹۸۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

هسکه پامیره!

هسکه پامیره د غرونو میره!
بیادې پرتې دي واورې په ږیره
بیا دې لمن ده د کیسو ډکه
د چا له فتحې، د چا له ویره

زمان دروړی لښکر د تکو
پر سر دې اوري سره آفتونه
د حوادثو ځولۍ در سیخ سوه
د تورو وربځو یاغي پوځونه

بیادې په غیږکې پنجشېریاغي دی
بیا درنه رپي دخلکو زوړونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مه‌بنه

بیا دې ښکاره کړي پولادي موټې
بیا دې له زوره ډك سوه رګونـــه

بیا دې شل کړي بیادې مات کړي
د چا لاســونــه د چــا غـــاښــونــه
بیا لــه ســکندره لارې دي ورکـــې
بیا یې خوږمن دي ټول اندامونه

بیا دې چوغـــې تــه ارم سول غشـــي
بیا دې په ترو ګرځي ټـــانـکـونـه
بیا امتـــحان دی، بـــیا ازمـویـــنه
بیا د سـل ګـونـــو فتحـو یادونــه

بیا دې پر څوکو واورې لمبه سوې
بیادې ګرېوان ته توی‌سول اورونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

بيا دې لمن کې د مرګ نارې دي
بيادې د روکې ورك سول پوځونه

هسكه پامېره د غرونو مېره!
بيا دې پرتې دي واورې پر زېره
بيا دې لمن ده له کيسو ډکه
د چا له فتحې د چا له ويره

لا درکې شته دی زړې سکروټې
لا درکې خوځي پلرنی وینه
درته یادېږي تېرې خبرې
لا درکې اوسي پرونی وینه

لا درکې ګرځي زاړه پلرونه
لا درکې زېږي نوي مېړونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

لا دریاډېـږي د زمـــرو مېنـې
د بـري چیـغـې، زاړه نکلـونـه

لا دې هستېږي پـه لوړو څوکـو
د عــقابانــو کـلـي کـورونـــه
دربانـدې ګرځي تېرې مښــوکې
ښـکاري منګولې، یاغـي وزرونه

لا دې خروښېږي پر سختو کاڼـو
د قهرېدلو اوبـو مـــوجـــونـه
لا دې غړومبېږي پـه ګـړنګو کـې
خړې باډاسکې، وحشـي سېلـونه

لا دې لـړزېـږي لـه قـهـره موټـې
لا دې سینه کـې زلـزلـــې پاڅي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

لا دې مستېرې جنګ ته رګونه
لا دې پر ګارو سېلونه ناخي

هسکه پامیره د غرونو میره!
بیا دې پرتې دي واورې پر ږیره
بیا دې لمن ده د کیسو ډکه
د چا له فتحې د چا له ویره

څوچې نړه وي ژوندی به پایي
څوك چې اوسېږي ستا پر لمنو
کیسې به نه سي د زمان هېرې
ستا د پلرونو ستا د زامنو

څوچې جهان وي هسکې به اوسي
ستا د لمنې پولادي پرښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

ورکې به نه سي په افسانو کې
ستا په دروکې د وينو کربنې

څوچې آسمان وي،څوچې زمان وي
ستا خرخښې به پکښې يادېږي
چې تاورکړي د غضب غشي
نه به مړه کېږي، نه به رغېږي

څوچې دامځکه،څوچې انسان وي
ستا به داستان وي او ستا خبرې
هېر به يې نه سي کاري وارونه
که اسکندر وي که سرې لښکرې

هی درواری سم د ګوربت کوره!
ستا له درو، نه ـ ستا له شپلونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

ستا لـه عظمته، ستا لـه قدرتــه
له لـوړو څوکـو لـه ګړنګو، نــــه

هسکه پاميره، د غــرونـو مـيره!
بيا دې پرتې دي واورې پر ږيــره
بيا دې لمـن ده لــه کيسـو ډکـه
د چــا لـه فتحې، د چا لــه ويـره

وير جينا

۱۹۸۵/۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنون

پرېږدئ چې دا تورې توپانې ورېځې
بيا د شنه آسمان کنارې ونيسي
پرېږدئ د وحشت دا لېونۍ څپې
و څرخې راتاو سي ګردابونه سي
ډوبې کړي د ژوند بېړۍ
غرق سي د هستۍ مفهوم
سره سي د اُفق لمـــن
توی سي د غروب اوښکې

پرېږدئ ګناهونه رانه وتښتي!
پرېږدئ جهنم راباندې سترګی سي!
پرېږدئ چنګېزي منګولې سرې سي بيا!
پرېږدئ انساني چيغې خاموشې سي!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

رڼګی سي د ژوند نغمې
وخوځي د مرګ څپې
مستې سي، موجونه سي
جوړ ترې سیلابونه سي
پورته توپانونه سي
ویښ سي شیطاني ارواح
وګرځي راوګرځي
وسو ځي وزر د فرودسي قاصد

پرېږدئ چې د توپ تر اورنۍ سینې
سرې لمبې راوالوزي
وغرمبېږي وخوځي
کور د ښښتن وسوځي
پورته سي د مرګ چیغې
ښیرې سي نازك زړونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

ورانه سي پر شونډو زمزمه د ژوند
چوپې سي نيمګړې سي نغمې پسې
پرېږدئ چې د تهانګ تر آهنينو پښو!
لاندې سي نازکې د ځوانی هيلې
پرېږدئ داتهوم د خر مستی بچي!
ورانه کي، تالاکي د ورورۍ نړۍ
ړنګه سي د ژوند د تمدن لاره
هېره سي د عشق او پيوستون کړۍ
عقل د جنون و کورته ننوځي
پوه سي د آدم دا آدم سوز بچی
څشی يې وژلي دی؟
څشی يې سوځلی دی؟
ولې يې وران کړيدی؟
ولې يې د ژوند ترانې چوپې کړې؟
ولې يې د عشق نغمې خاموشې کړې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

ولې يې د مينې د جنت تر څنګ ؟
اور د دښمنۍ او عداوت بل کی؟

کابل

۱۹۸۰/۲۰؛

(c) ketabton.com: The Digital Library

انجام

زه په هر نن کې د پرون د مرګي نخښه وينم
مـــاتــه خبــرې د سبا او سباوون مـه کــوه

زه لــه آزادو الـــوتلـو بــې نصيبه سولـم
ما وزر ماتي تــه خبرې د ژوندون مـــه کــوه

زما درغجنو اسـوېليوتـــه چې ونـــه ژاړې
باور زما په فـريـادونـو شـواخو ن مـــه کوه

ما د صياد له وېرې پرېښودل خپاره سيلونه
ماتــه خبرې د ملګـرو د بېلتون مـــه کوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

د زړه په خوښه د قسمت ودام ته ولوېدمـه
لاپې د مکر د حيلې د افسون مـه کـوه

تـازه د عقـل د زنـدانـه راوتـلى يـمـه
راته کيسې د هوښيارۍ د افـلاطون مه کوه

ما چې لـه زړه څخه آرزو د سبا وشړلـه
راته خوارِه ـ خوارِه نکلونـه د پرون مـه کوه

مـا په آغاز کې د انـجام زني ليدل ژړېدم
ما تـه فريـاد د زمـانې د اوښتون مه کـوه

چې د ازل ساقي پيالـه درتـه نسکـوره کړلـه
بيځايه طمع لـه کچکوله د ګردون مـه کوه

واشنګټن - ۱۹۸۷/۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوب وینم عالمه!

خوب وینم عالمه که يې څوك راکي مانه
وینم خپله مینه زمانه په زمانه

خوب وینم "خوشال" دی لړزوي په کټ کی زړونه
توري دي، لښکري دي، آسونه دي پوځونه
رغړي په میدان کي د مغلو پري سرونه
ما ته له اورنګه ده د کبر پیمانه
خوب وینم عالمه که يې څوك راکي مانه

خوب وینم پر قبر د "میرویس" جنډې نښتري
بیا له کندهاره هنګامي راولاړيږي
بیا د ګرګینیانو د مقتل خبري کیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مبنه

بیا راپاریدلي د زمریو خیلخانه
خوب وینم عالمه که یې څوك راکي مانه

خوب وینم عالمه چې نړیږي دېوالونه
چیغې دی، جشنونه دي، نارې دی تکبیرونه
لوېږي هم له پښو هم له لاسونو ځنځیرونه
رنګه ده د غرونو د بازانو جیلخانه
خوب وینم عالمه که یې څوك راکي مانه

خوب وینم قاضي دی عدالت دی او حکمونه دي
وینم هتکړۍ دي او خیرن ـ خیرن لاسونه دي
رنځ د ځنځیرونو د زاریو اوازونه دی
لوېږي د پردو د مزدور پښو ته زولانه
خوب وینم عالمه که یې څوك راکي مانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

خوب وینم رغېږي د کلو-کلو زخمونه
ډک دي له مړونو واړه کلي لوی ښارونه
بیا په پښتنو پېغلو ښایسته دي ګودرونه
بیا رنځور احساس غوارږي مستۍ ته بهانه
خوب وینم عالمه که یې څوك راکي مانه

خوب وینم وطن دی، ګل سرخ دی اوجښنونه دي
مستو سخي ورېځو او رولي سره ګلونه دي
پورته له ګل څانګو د مرغیو اوازونه دي
هېره په وصال کې د بېلتون ده افسانه
خوب وینم عالمه که یې څوك راکي مانه

خوب وینم د لوړو غرو په سر واورې ویلېږي
خوځنده سېلونه په سیندونو کې مستېږي
سر وهي له ګارو هم نخېږي هم خښمېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

ناڅـــي يې څپـــې د جـــاله وان پـر تـــرانـه
خوب وينم عـالمه کـه يـې څوك راکـي مانه

خـــوب وينـم غـروب مـرغلين کــړي دی دښتونه
ځـل وهي شـــغلو کـــې د سـپـيـدار لانده برګونه
بـــرېښي د کـــوتـــرو د سپلـــونـو وزرونــــــه
څـــرخـي ډلـې کـاشـــانـه پـر کاشانـــه
خـوب وينـم عـــالمـه کـه يـې څـوك راکـي مـانـه

خوب وينم "غـنـي" وي پـه ورو- ورو راتـه مسـيـږي
لاس کې يې"پانوس"دی"پلوشي" ترې پورته کيږي(۱)
ځي هـغې نـړۍ ته چې خمـار پکـــې مستـــيږي
ګـــرځـي پــه مستانو ميخانـه پــه ميخـانــه
خـــوب وينم عالمه کـه يــې څـوك راکي مانـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

ما یې تعبیر کړیدی دا خوب می رشتیا کیږي
نور د اولسونو د ښامار ستوني څیریږي
زموږ ورکی مینه، زموږ جونګړه آزادیږي
ګرځو بې په غرونو کې سر شار او مستانه
خوب وینم عالمه که یې څوك راکي مانه

ویر جینا
۱۹۸٦/۸

---

(۱) "پانوس" او "د غني پلوشې" د پښتو ژبې د مشهور شاعر غني خان دوه شعري مجموعې دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تهمت

یوه ورځ سوی وارخطا په تاخت روان ؤ
پټېدئ د لارویو له ږغونو

تو له ژوی یې ترسترګو غلیمان ؤ
وېرېدئ له کانو بوټو له ښاخونو

کله دلته کله هلته غلئ غلئ
ښې چاودې پر زړه پېټې د غمونو

دوه غوږونه یې پر سر تیارسئ کړي
سترې زړه سره لګیاؤ په برېتونو

یو ناڅاپه یو آشنا ورباندې ږغ کړه
سوی له کومه سترې راغلې په تږپونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

او دا سترګې دې پرڅه له وهمه ډکې
چا درکښې ايستله وېره په رګونو

کوم لېوه دربانديې کړې څه حمله ده
که دې ډزې دښکاري دي تر غوږونو

سوی‌له وهمه رېږدېدی‌خوله يې‌کړه خلاصه
سوه نازله يې لړزه پر اندامونو

ويلې پيل دی چاوړلی په ځنګله کې
ټول وجود يې دی زخمي له ګوزارونو

نه چې ما باندې ګومان د قاتل وسي
زه بېرېږم له تهمته له تورونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

داخوارځواکی ځان مې ډېرراباندی ګران دی
په تلـوار ځـمــه تـــر کـور تـر اولادونـو

واشنګتن

۱۹۸۷/٤

(c) ketabton.com: The Digital Library

بوډۍ مينه

ساقي سينه کې بلې پټې لمبې دي
خم ته راغلی يمه واخله پيالې دي

سينه کې وښورېدل بيده خيالونه
د بوډۍ مينې مستې زاړه يادونه
سترګوکې ونڅېدل تېر حسابونه

يوسه د عقل زنځير او زولنی دی
خم ته راغلی يمه واخله پيالی دی

لا مې په وينو کې ستا زاړه اورونه
لا لېونتوب ته خو ځې ژوندي رګونه
لا مې بخري ژاړي خپاره نظمونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

لا مې په زړه کې ژوندۍ څو ترانې دي
خم ته راغلی یمه واخله پیالـــی دي

نن د کلونو تړې دلته اوبېږي
د زخمي هیلو پرهار پکښې رغېږي
څپې د وصل راځي هجر ډوبېږي

نن د زاهد پر خونه د غم نارې دي
خم ته راغلی یمه واخله پیالې دی

نن د حافظ په حکم توبه ماتېږي
د ګناهونو کاتب ستومانه کېږي
د عقل فکر زندان رانسکورېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

زما لېونتوب پخوا جوړې پلمې دي
خم ته راغلی یمه واخله پیالې دي

نور نصیحت ونکړي شیخه نادانه
په نا پایانه شراب کې سر ګردانه
ځکه مې کوچ راکړی ستا له جهانه

زما د بقاء په کوثر کې اجارې دي
خم ته راغلی یمه واخله پیالې دي

تا دابلیس له وېرې شپې کړلې سپینې
ما په مستۍ وچې کړې شیطاني وینې
تادتوبو په اوښکو سترګې کړې خوږینې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

زمـــا د تـــوکـــل پـــه میـــو ماتې توبې دي
خـــم تـــه راغلی یـــمه واخـــله پیالـــې دي

زه او ســـاقـــي د ازل ګـــناهکـــاران یـــو
موږ د قـــسمت په تقسیم سره خپلوان یـــو
ته د نصیب جنتـــي مـــوږ دوږخـــیان یـــو

ما "جهـــاني" منلـــي دا فـــیصـــلـــې دي
خم ته راغلـــی یمـــه واخلـــه پـــیالـــې دي

ویر جینیا

۱/ ۱۹۸۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګاونډي ته

ګوره اشنا زما ګاونډیه اشنا!
زماخواره بوښکي کورګی اور اخیستی
هغه پښخوا چې دې بخري بلل
پرون لمبې سوې نن يې زور اخیستی

زما د بابا مېنه يې ورانه کړله
زما يې مکوټ کړل د هستۍ نومونه
زما پر دښتو باندې واورې سوځي
راته يې اور کړل د امید باغونه

زما له نیستمنو کنډوالونه خېژي
مظلومې چیغې د حسرت دودونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

وربانـدې اوري لـه آسمانه ټکـې
وربانـدې ګـرځـي لېونی ټانکونـه

زمـا پـر وطـن بـانـدې آفت راغلی
یـوه بـلا ده هېـوادونـه لـوټـي
ملکونـه وژنـي د خـپلوۍ په نامه
پـه نـوم د سـولـې جهانـونـه لوټي

ګـوره آشنا زمـا ګـاونډیـه آشنـا
زماخواره بوښکی کورګی اور اخیستی
هغـه پـخوا چـې دې بـخـري بلـل
پـرون لمبې سوې نن یې زور اخیستی

مـا هـم د خپلو ګـاونډیو پر کـور
د سـرو پـوځـونـو چپـاو ونـه لیدل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

ما هم له ډاره څه ویلای نه سو
ما هم د سترګو تر کونجونو کتل

ما هم لیدل چې د اسلام پر پولو
د بې مذهبو سیلابونه راځي
د خپلواکۍ د جنګیالیو کورته
د زورورو تاړاکونه راځي

ما هم لیدل چې محرابونه سوځي
د بریتور ستالین وحشي پوځونه
ما هم لیدل چې د برچو په څوکو
پورته کېدله بې ګناه سرونه

هغه پرون چې مې پردي بلله
هغه اورونه مې اننګړ سوځوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

چې مې د بنـل د کور غـل ونه بالـه
هغـه ډاکـو مې نـن هستـي لـوټوي

ګــوره آشنـا زمـا ګـاونډيـه آشــنا
ســتا تـر لمن لانـدې لـمبې وينمـه
دې اژدهـا لازه خـــوړلـی نـه يـــم
چې بيايې تاتـه سـترګـی سرې وينمـه

دغـــه زلـخوږی وږی تـــږی ښامـــار
پـــه مرېدلـو بـانـدې نـه پـوهېږي
چې ځـومره خوري خروړی کېږي پسې
فقـط پړسـېږي، مـګر نــه مـړېږي

دغــه لمبې څه پـولــې نــه پېـژنـــي
ســتا تــر ګـرېـوانه به هـم ورسـېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

نــن یــې لاړنې ستا په کور کې وینم
تاتــه به هــم ســکــروټــې و ټوکېږي

ګـــوره آشنا زمــا ګاونډیه آشـــنا
زما خواره بوبنکې کورګي اوراخیستی
هغــه پــخــوا چې دې بـخـري بلـــــل
پـرون لـمبې سوې نن یې زور اخیستی

ویر جینیا

۱۹۸۵/۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

دعوه

کندهار مې د بابـــا پــــه قــوالــه دی
که پنجشېردی‌که واخان دی‌وطن زمادی

هره لوېشت مې د نیکه اوبـابـاگور دی
پرهرگام بـاندې لحــد او کفن زمـادی

هرغـاتول يې زماله وينو رنګ اخيستی
داپـه ويـنو روزل سوی چمـــن زمـــادی

لـه نیکه راپـاتــه سوی په میراث دی
داد مشکو رباتــونــــه ختـن زمــــادی

سرداري يـې زمـاپـه پچـه ده ختـلــــې
له آموتر مست هـلمنده ماء من زمادی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مبنه

که تاجك دی‌که اوزبك دی یوافغان دی
ددې خاورې هزاره تـرکـمن ز مـا دی

چې فکرونـــه د نفاق پـالي پــه سرکې
امتیازیـــې دوهلـــو کشـــتن زمـادی

ښه یې زمادی،بدیې زمادی‌هرڅه زمادی
د دې خاورې ارغوان اوزغــن زمـا دی

د لته هره تیږه، کانــی بـــدخشان دی
دا لعلونه، غـرونـه دمن زمادی

دازل تقسیم بـاغوان یـــم پیـــداکړی
دا بـهار دا لالـه زار او گلشـن زما دی

داموړچل مورچل پکتیا او داشیربریتي
چې فلك به کوږ ورگوري دښمن زمادی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

که"مېرويس"دی که اکبرکه مسجدي دی
هره توره، هــر ميدان او تورزن زما دی

فتح زماده،فخرزما دی، جشن زمـا دی
شهيد زما دی د ويرژلـو شيون زمــادی

چې په زړه کې څه درتېرنه سي آسمانه!
چــې پرون مې د نيکونو وو، نن زمادی

ويرجينيا

۱۹۸۸ ـ ه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دروغجنه مينه

درته يادېږي هغه سره ګلونه
چې دې اوبوکې ايښودل په مينه
تر سترګو لاندې دی کتله راته
تا ويل دا به زموږ د مينې او ګرانښت شاهدوی
يوه ګړی وروسته مې
غېږ ته راولوېدې
خوره وره سوې
اومچولم دی، کښې کښلم دی
ز بيښلم دی هم
شپه ترسهاره يو د بل په غېږ کې اوښتلو
راته يادېږي دی زګېږ وي
او خوبولی سترګې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

شپه وه سهار سوله رخصت مې سوی
له سترې غېږې
ته پوهېدې چې بيابه ونه وينو
زه پوهېدم چې راستنه به نه سې
راته دې پرېښودل ځومړاوي اوخزان ګلونه
هسې بې روحه او خزانې پاڼې
لکه احساس د دروغجنې مينې
لکه پلمې د هېرو سوو وعدو

کوته

۱ ۱/۱/۸۸۹۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

رسوا رازونه

هېرې به مې نه سي چې دې غتې سترګې پورته کړلې
پاس دې آسمان ته کتل
اور اروانې دې سوی اوښکې پرمخ
ورپسې نوری راغلې
د مرغلرو دکاروان په رسم
وخوځېدې
او د ګرېوان آشنا مزل یې واهـه
ما په حیرت ـ حیرت کتله ورته
هغه ګړۍ هر څه رسوا سوه هر څه وسپړېده
د نمکې خندا افسون څه پټولای نه سو
هر څه دې وویله،
په هر څه وپوهېدم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

خو زه بې وسه وزر وچه مرغه
زه د تقدير قفس تړلی ومه
زه ستا پر لور د الوتلو نه وم
ځکه مې اوښکې پاکولای نه سوای
ځکه مې تشه ننداره کوله

کوټه

۱۹۸۸ ۲/۱۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

آرزو

کشکی چې نه وای زما او ستا ترمنځ
دا لوی ـ لوی غرونه
کشکې چې نه مو وای سیندونه اوښارونه ترمنځ
یا مې وزر درلودای
او یا مې روح در استولی وای د خیال پر اوږو
یوې خبرې لره
یوه پیغام دپاره
درسره مینه لرم هېر مې نه کې
دلته مې زړه ستا د خیالونو سره
هلته مې روح ستا د خوبونو سره
ملګری کړی وای
خوته په خپله

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

د بې پروا ښکلې ماشومې په څېر
له هرڅه ـ هرڅه بې خبره غونډې
زما د آرزو پر چمن ګرځېدلای
لاندې کولای دې نازکې غوټۍ
اوهیر ولای دې زخمي ګلونه

کوټه

۱۹۸۸/۱۱/۱۰

(c) ketabton.com: The Digital Library

زرغونه کالي

رنګ که کالی مې د شنو پاڼو په شان
يو وارې بيايې رنګ که
جنګيالي نه اغوندي سپينې جامې
ګرانې و جنګ ته وځم
يو وارې بيا ورځمه
څو دبادونو،بارانونوپه لښکرکې ډوب سم
زه به توپك پر اوږه
په برياليو زرغونو جاموکې
د سرو ګوليو او بمونو له بارانه څخه
له تاوده جنګه څخه
درته را ګرځمه او هېرې به کم
زما د زادګاه په زرغونو جاموکې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

د آزموینې سختې ـ سختې ورځې
د کړاوونو ډکې ـ ډکې لحظې
هغه کالي چې زرغونه دې رنګ کړه
دا به د مینې په ښايسته بهار کې
د تل د پاره زرغونه پاتې سي
او تودوي به مې په مینه ـ مینه

کابل

جون ـ ۱۹۸۰

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښتانه مینه

چېرې چې کور د پښتانه وي هلته
یا هسکې څوکې وي یا وچ دښتونه
نه یې جلګې وي په ګلونو پټې
نه یې په خوا کې وي روان سیندونه

ورته په قار د لومړۍ ورځې تقدیر
ورته په تریو تندي کتلي آسمان
ورله بخښلي دي ترینګلې قسمت
سترې مزلونه د شېلو او بیابان

د غرو لمنو کې شکېدلې کېږدۍ
ورکې اوسېږي د کلو رنځونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

یوې نرۍ ویالې له ځنګه سره
چا آباد کړي وي ختمین کورونه

د لمر له تاوه لکه توره تبې
د ښایستو پېغلانو سپین مخونه
ابې تر شاوي یو ماشوم ترلی
وهي د ژوند سره مله مزلونه

لا مرور آسمان ږلې اوروي
لا د نصیب سترګې کږې دي نورې
لا د ازل کوګل تش سوی نه دی
لا یې په برخه سختې شپې دي نورې

لا یو د بل د مرګ په طمع ګرځي
لا وارنوي دا با ورانه خونه
لا یې یادېږی د تربرونو کیسې
زړوکې یې بل د انتقام اورونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مبنه

لا یې سپین رېږي د بدۍ په زهر
وژني احساس د وروړکلوی د مینې
پلرونه مینې د کسات په لمبو
ورتودوي د اولادونو وینې

کله به یوسي دا مور مړی اولس
کله به ورکه سي زوی مړې بدي
کله به "بیتِ نیکه" خپره کې لمن
کله به جوړ کو پکښې کور ابدي

کله به ویېژني یو له بله
کله به مات کړي دا پردي خطونه
کله به جوړ سي د زمریو کلی
کله به تبنتي سور لنډي پوځونه

کله به خوېندی سي دښمني خوني
کله به وروڼه سي غلیم کورونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

هـــېرې کـــئ تېرې د بـــــدل خبــــرې
سره را واخـــلـي د وروری نـکـلـونـه

۱۹/ ۱۱/ ۱۹۸۸

یادونه:
دا شعر له کوټې څخه د پېښور پر لار په طیاره کې ویل سوېدی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا کونړ دی

دا نړېدلی وطن، دا سوځېدلی خوني
دا له مړونو خالي، دا حجری خوړمني

دا په ګولیو زخمي، دا په بمونو الوی
داشنې جلګې پرونی نن په اورونو ستی

دغه بې کوره ژوندي، دغه بې ګوره مړي
دا لیلام شوې هستی هر څه لوټمارو وړي

دا تالا سوې کوڅې دا چپاو سوې دېرې
دا د غضب ورونه، دا لوټېدلي میرې

دا د کونړ کلي دي، د پښتنو ښارونه
دا د مهمندو کلا دا د ساپیو خونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

درسپیلنی دې سمه،زما بې ځښتنه خلکو
زما دړې وړې مینې، زما بې وطنه خلکو

ستا له یتیم صدقه، ستا له شهیده قربان
لکه چې نه ختمېږي، ستا دغمونو داستان

یود"کرالي" قصاب بل د"ترنګ" داړه مار
درته لمبه سوه ځمکه،درته آسمان سوېه قار

زما ملنګو خلکو دا د کـوم جـرم سزا
زما معصوم اولسه! ووایه څـه دی ګناه؟

لکه چې نه سرېږي درېاندې زړه د آسمان
چې در ښکارلی یې دی د مردکیو باران

کوم غم دې وژړامه، کوم تپ دی وګنډمه
د کـوم شهید جـنازه درسـره ونیسمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

لا بــه تر څــو دراوري دا د اورنـــو څولۍ
لا بــه تر کلـــه درځي د جلادانـــو ټولۍ

لا بــه تر څو لوټوي ستا د لالــونـــو لړۍ
دا د نــامـــردو ډلــې دا د رهــزنــو غدۍ

کــونړه! تېرې به سي د کړاوونـــو ورځــې
د جنـازو خـبـــرې دا د غـمـونو ورځــې

بیابه دې وخوښېږي په سیندکې مست موجونه
بیا بــه دې وغوړېږي د شنو درو سېلونه

بیابه حجروته درځي چنګک اونري برېتونه
بیابه له لېرې راځي د تنګ تکور ږغونه

درکې به ډېرې وسي کیسې دعشق اومینې
خو پـاکبـدلای نه سي ستا د لمنـې وینې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مبنه

څه چې پر تا راغلي د هېرېدلو نه دي
کونړه! ستا قاتلان زمون د بخښلو نه دي

پیښور

۱۹۸۸ /۱۲/۱۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

مات بتان

ښه سو چې غټ بتان راوپرځېدل
ښه سو چې رنګي سولي دنګي مانۍ
ښه سو چې وګړېدي ګونګي ژبې
له لاسو ولوېدلي توري کړۍ

د سمندر څنډې ته ووتلې
د زمانې سیلاب اخیستي بېړۍ
سترګو کې وځلېدې وړانګې د ژوند
هېرې سوې تېرې توپانې شوګیرې

ښه سو چې ورژېدې لویې داړې
ښه سو چې وسپړېدل پټ رازونه

PROPERTY OF ARIC Established 1989

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

نور به تیاره کې د لیوه انګولا
نه کړي حرام د چا آرام خوبونه

نور به دشپې د ماشومانو سره
نه وي د وهم او بلا نومونه
نور به د چا څپېړې نه شنه کوي
د چا د ګران یا د ابا مخونه

پېښنور

۱۹۸۸/۱۲/۱۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

B
3.532
JAH
8053

Wrākamēna

Abdul Bari Jahani

Design & Processed at Asiasof

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library